

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De publieke handhavingsprocedures van het mededingingsrecht in het licht van de mensenrechten

Beumer, A.E.

Citation

Beumer, A. E. (2016, October 4). *De publieke handhavingsprocedures van het mededingingsrecht in het licht van de mensenrechten*. Boomjuridisch, Den Haag. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/43422>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License:

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/43422>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/43422> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Beumer, A.E.

Title: De publieke handhavingsprocedures van het mededingingsrecht in het licht van de mensenrechten

Issue Date: 2016-10-04

Bibliografie

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Adamski 2012

D. Adamski, 'Approximating a workable compromise on access to official documents: the 2011 developments in the European courts', *CMLRev* 2012-59.

Addink 1999

G.H. Addink, *Algemene beginselen van behoorlijk bestuur*, Deventer: Kluwer 1999.

Addink & Sluijs 1992

G.H. Addink & M.J. Sluijs, 'De algemene wet bestuursrecht op scherp', *NTB* 1992-2.

Aelen 2014

M. Aelen, *Beginselen van goed markttoezicht – Gedefiniteerd, verklaard en uitgewerkt voor het toezicht op de financiële markten*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014.

Aelen & Biezeveld 2013

M. Aelen & G. Biezeveld, 'Onrustige onafhankelijkheid', *Tijdschrift voor Toezicht* 2013 (4) 4.

Adriaanse, Barkhuysen & Van Emmerik 2006

P.C. Adriaanse, T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, 'Bestuurlijke punitieve sancties in Nederland in het licht van Europeesrechtelijke vereisten', in: E. Ankaert, J. Put, P.C. Adriaanse, T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, *Europeesrechtelijke eisen bij de toepassing van bestuurlijke punitieve sancties* (preadvies voor de Vereniging voor de Vergelijkende Studie van het recht van België en Nederland), Alphen a/d Rijn: Kluwer 2006.

Albers 2001

C.L.G.F.H. Albers, '“Etikettenschwindel” in het administratieve sanctierecht?', *NJB* 2001-25.

Albers 2002

C.L.G.F.H. Albers, *Rechtsbescherming bij bestuurlijke boeten. Balanceren op een magische lijn?*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2002.

Albers 2014

C.L.G.F.H. Albers, 'Bestraffend bestuur 2014. Naar een volwassen bestraffend bestuurs(proces)recht?', in: C.L.G.F.H. Albers, M.L. van Emmerik, C.M. Saris & F.J.P.M. Haas, *Boetes en andere bestraffende sancties: een nieuw perspectief?* (Preadviezen VAR 2014), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014.

Albers e.a. 2015

C.L.G.F.H. Albers, M.L. van Emmerik, C.M. Saris & F.J.P.M. Haas, *Boetes en andere bestraffende sancties: een nieuw perspectief? Verslag van de algemene vergadering gehouden op 23 mei 2014 ter behandeling van de preadviezen van mr. dr. C.L.G.F.H.*

Albers, mr. dr. M.L. van Emmerik & mr. C.M. Saris en mr. drs. F.J.P.M. Haas, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2015.

Alipour & Lousse 2014

M. Alipour & M.L. Lousse, '273. Afgeleid verschoningsrecht en informatie-uitwisseling: recente ontwikkelingen', *MP* 2014-7.

Alkema 1990

E.A. Alkema, 'De Europese Conventie: begin van een Europese constitutie?', in: A.W. Heringa e.a. (red.), *40 jaar EVRM (NJCM-bulletin 1990, speciaal nummer)*, Leiden: NJCM 1990.

Amador Sanchez, Geursen en Nijs 2011

P. Amador Sanchez, W.W. Geursen en B.N. Nijs, 'Zin in de fusie! Over keuzes en kansen – Een vraaggesprek met Chris Fonteijn, een pragmaticus die glasheldere keuzes wil maken', *AM* 2011/7

Andreangeli 2008

A. Andreangeli, *EU competition enforcement and human rights*, Cheltenham: Edward Elgar 2008.

Andreangeli 2009

A. Andreangeli, P. Brouwer, D. de Feydeau, I. Forrester e.a., 'Enforcement by the Commission – The decisional and enforcement structure in antitrust cases and the Commission's fining system, in: M. Merola & D. Waelbroeck (Eds.), *Towards an optimal enforcement of competition rules in Europe: time for a review of regulation 1/2003?* (GCLC Annual conference 11-12 June 2009) Brussel: Brylant 2010.

Andreangeli 2010

A. Andreangeli, O. Brouwer, D. de Feydeau, I. Forrester, e.a., 'Enforcement by the Commission – The decisional and enforcement structure in antitrust cases and the Commission's fining system', in: M. Merola & D. Waelbroeck (Eds.), *Towards an optimal enforcement of competition rules in Europe – Time for a revision of Regulation 1/2003?*, Brussel: Bruylant 2010.

Van Angeren & Polak 2000

J.R. van Angeren & J.E.M. Polak, 'Awb-kernbegrippen en Mededingingswet: een moeizame relatie in het nationale mededingingsland', *M&M* 2000-4.

Asbreuk 2012

J.H. Asbreuk, 'Informatieverstrekkingen en artikel 6 EVRM', *NTFR Beschouwingen* 2012/27

Ayres & Braithwaite 1992

I. Ayres & J. Braithwaite, *Responsive Regulation: Transcending the Deregulation Debate*, Oxford: Oxford University Press, 1992.

Azoulai 2007

L. Azoulai, 'Le principe de bonne administration', in: J.B. Auby, J. Dutheil de La Rochère (Eds.), *Droit Administratif Européen*, Bruxelles: Bruylant 2007.

Baarsma 2012

B. Baarsma, 'Ontwikkelingen in het mededingingstoezicht. Essay in het kader van het WRR-project Toekomst van toezicht' (SEO Economisch Onderzoek), 2012.

Van Bael 2011

I. Van Bael, *Due process in EU competition proceedings*, Deventer: Kluwer Law International 2011.

Bailey 2004

D. Bailey, 'Scope of judicial review under article 81 EC', *Common Market Law Review*, 2004-41.

Baker 2012

P. Baker, 'Recent tax cases of the European Court of Human Rights', *European Taxation* 2012-52.

Bakker 1989

A. Const. Bakker, *Schets van het Nederlands en Europees economisch recht. De stand van zaken aan de vooravond van 1992*, Deventer: Kluwer 1989.

Bakker & Mooijen 2014

M. Bakker & J. Mooijen, 'Het zwijgen van de onderneming: een advocaat en officier van justitie spreken', *OSP* 2014-5/6.

Ballegooij & Barkhuysen 2008

G.A.C.M. van Ballegooij & T. Barkhuysen, *Bestuursrecht in het Awb-tijdperk*, Deventer: Kluwer 2008.

Barbier de La Serre 2006

E. Barbier de La Serre, 'Procedural justice in the European Community case-law concerning the rights of the defence: essential and instrumental trends', *European Public Law* 2006-2, 2.

Barkhuysen 2002

T. Barkhuysen, 'Het betreden van bedrijfsruimten aan banden gelegd op grond van artikel 8. EVRM?', *NTB* 2002-8.

Barkhuysen 2004

T. Barkhuysen, 'Het EVRM als integraal onderdeel van het Nederlandse materiële bestuursrecht', in: T. Barkhuysen e.a. (red.), *De betekenis van het EVRM voor het materiële bestuursrecht* (VAR-Reeks 132), Den Haag, Boom Juridische uitgevers 2004.

Barkhuysen 2014

T. Barkhuysen, 'Herijking van waarborgen bij bestuurlijke sancties', *NJB* 2014-136.

Barkhuysen & Bos 2014

T. Barkhuysen & A.W. Bos, 'De betekenis van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie voor het bestuursrecht: een actualisatie anno 2014', *Jurisprudentie Bestuursrecht plus* 2014.

Barkhuysen & Van Emmerik 2006

T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, 'Rechtsbescherming tegen de overheid en het EVRM', *TMA* 2006-4.

Barkhuysen & Van Emmerik 2007

T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, 'Annotatie Jussila t. Finland', *AB* 2007, 51.

Barkhuysen & Van Emmerik 2008

T. Barkhuysen en M.L. van Emmerik, 'Schadevergoeding bij schending van de redelijke termijn: op weg naar een effectief rechtsmiddel?', *NJB* 2008.

Barkhuysen & Van Emmerik 2009

T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, 'Öztürk – Punitieve sancties en EVRM-waarborgen', in: T. Barkhuysen, J.E.M. Polak, B.J. Schueler & R.J.G.M. Widdershoven, *AB Klassiek – Standaarduitspraken bestuursrecht, opnieuw en thematisch geannoteerd*, Deventer: Kluwer 2009.

Barkhuysen & Van Emmerik 2010

T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, 'Het EVRM als inspiratiebron en correctiemechanisme voor de Awb', in: T. Barkhuysen, W. den Ouden & J.E.M. Polak, *Bestuursrecht harmoniseren – 15 jaar Awb*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2010.

Barkhuysen & Van Emmerik 2011

T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik, *Het EVRM en het Nederlandse bestuursrecht*, Deventer: Kluwer Juridische Uitgevers 2011.

Barkhuysen & Van Ettekoven 2009

T. Barkhuysen en B.J. van Ettekoven, 'De compensatie voor schending van de redelijke termijn van art. 6 EVRM door de bestuursrechter', *NJB* 2009.

Barkhuysen, Van Emmerik & Gerards 2009

T. Barkhuysen, M.L. van Emmerik & J.H. Gerards, 'Het recht op toegang tot de rechter en een eerlijk proces in de Nederlandse Grondwet? Behoeft de Nederlandse Grondwet aanvulling met een recht op toegang tot de rechter en een eerlijk proces?' in: T. Barkhuysen, M.L. van Emmerik & J.P. Loof (red.), *Geschakeld recht - Verdere studies over Europese grondrechten ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van prof. mr. E. A. Alkema*, Deventer: Kluwer 2009.

Barkhuysen e.a. 2007

T. Barkhuysen e.a., *Derde evaluatie van de Awb 2006 – Feitenvaaststelling in beroep*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007.

Barkhuysen e.a. 2014

T. Barkhuysen e.a., *Adequate rechtsbescherming bij grondrechtenbeperkend overheidsingrijpen – Studie naar aanleiding van de agenda voor de rechtspraak*, Deventer: Kluwer 2014.

Batting, Heinrich & Veldhuis 2014

M.L. Batting, J.P. Heinrich & R.W. Veldhuis, 'Boetes en andere bestraffende sancties: een nieuw perspectief? De VAR-preadviezen 2014', *NTB* 2014-16.

Bauer 2002

R. Bauer, *Das recht auf eine gute Verwaltung in Europäischen Gemeinschaftsrecht*, Frankfurt am Main: Peter Lang 2002.

Bechtold & Bosch 2008

R. Bechtold & W. Bosch, 'Deficiencies in European Community Competition Law', 2008
(http://ec.europa.eu/competition/consultations/2008_regulation_1_2003/gleiss_lutz_en.pdf).

Van der Beek 2007

A. van der Beek, 'Nederlandse Mededingingsautoriteit publiceert herziene Clementierichtsnoeren na recente wijziging van de Mededingingswet', *Bb* 2007-27.

Belinfante & Mulder 1957

A.D. Belinfante & A. Mulder, *De verhouding van administratieve sancties en straffen* (preadviezen VAR), Haarlem: W.E.J. Tjeenk Willink 1957.

Benjamin 2006

V. Benjamin, 'The application of EC competition law and the European Convention on Human Rights', *ECLR* 2006-27.

Ten Berge 2001

J.B.J.M. ten Berge & F.C.M.A. Michiels, *Besturen door de overheid*, Den Haag: W.E.J. Tjeenk Willink 2001.

Berger 2006

M. Berger, 'Europeanizing self-incrimination: the right to remain silent in the European Court of Human Rights', *Columbia Journal of European Law* 2006-12.

Bernatt 2015

M. Bernatt, 'Deferential standard of judicial review in the light of Article 6 of the ECHR', in: P. Nihoul & T. Skoczny (red.), *Procedural fairness in competition proceedings*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing 2015.

Beumer 2008

A.E. Beumer, 'De Treuhand-zaak: kartelondersteuners opgepast!', *AM* 2008-8.

Beumer 2014

A.E. Beumer, 'Een voorstel voor een effectief rechtsmiddel voor overschrijdingen van het redelijke termijnvereiste', *NTER* 2014-4.

Beumer & Van de Heyning 2012

A.E. Beumer & C.J. van de Heyning, 'Het EVRM en de handhaving van het mededingingsrecht – De zaak Menarini uitgelicht', *M&M* 2012-1.

Beumer & Karpetas 2012

A.E. Beumer & A. Karpetas, 'The Disclosure of Files and Documents in EU Cartel Cases: Fairytale or Reality?', *European Competition Journal* 2012-8.

Bianco & Lamadrid de Pablo

L. Bianco & A. Lamadrid de Pablo, 'EU competition law enforcement: elements for a discussion on effectiveness and uniformity', *International Antitrust Law & Policy: Fordham Competition Law 2011*, New York: Juris Publishing 2012.

Biesheuvel, Mok & Sevenster 1996

M.B.W. Biesheuvel, M.R. Mok & H.G. Sevenster, *Van ordening naar marktwerking. Kanttekeningen bij het ontwerp mededingingswet* (preadvies voor de Vereniging Handelsrecht en de Vereniging voor Mededingingsrecht, 's-Gravenhage: Sdu Uitgevers 1996.

Biezeveld 2015

G.A. van Biezeveld in: G.A. Biezeveld & A. Mein, 'Moet de opmars van de bestuurlijke boete worden gestuit?', *Tijdschrift voor Toezicht* 2015-6, 1.

Biezeveld & Mein 2015

G.A. Biezeveld & A. Mein, 'Moet de opmars van de bestuurlijke boete worden gestuit?', *Tijdschrift voor Toezicht* 2015-6.

Blomberg 2004

A.B. Blomberg, 'Handhaven binnen EVRM-grenzen', in: T. Barkhuysen, A.B. Blomberg, M.K. Bulterman & J.M. Verschuuren, *De betekenis van het EVRM voor het materiële bestuursrecht* (VAR-reeks 132), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.

De Bock 2000

R.H. de Bock, 'De toetsing van feiten door de bestuursrechter en het Vriespunt van de afdeling bestuursrechtspraak', *JBplus* 2000.

De Bock 2001

R.H. de Bock, 'Waarheidsvinding in het bestuursrecht', in: C.P.M. Cleiren, R.H. de Bock & C.J.M. Klaassen, *Het procesrecht en de waarheidsvinding* (preadvies NVvP nr. 13), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2001.

Boersma 2009

B.J.B. Boersma, 'Arrest-Sopropé: handelswijze Nederlandse Douane moet drastisch anders', *WFR* 2009/662.

Boksem e.a. 2010

J. Boksem e.a. (red.), *Handboek strafzaken* (losbladig), Deventer: Kluwer, par. 24.5.3.d.

Borgers 2001

M.J. Borgers, *De ontnemingsmaatregel. Een onderzoek naar het karakter en de voorwaarden tot oplegging van de maatregel ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel* (diss. Tilburg.), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2001.

Bornkamp 2010

J. Bornkamm, 'Richterliche Kontrolle von Entscheidungen im deutschen und europäischen Kartellverwaltungsverfahren', *Zeitschrift für Wettbewerbsrecht*, 2010.

Bos 2002

P.V.F. Bos & R.A. Struijlaart, 'De jonge boetepraktijk van de NMa', *M&M* 2002-7.

Bos 2012

P.V.F. Bos, 'Van procestijgers en Chinese muren', *M&M* 2012-6.

Van den Bos 2009

K. van den Bos, 'Rechtvaardigheid en onzekerheid', in: W.L. Tiermeijer, C.A. Thomas en H.M. Prast (red.), *De menselijke beslisser. Over de psychologie van keuze en gedraging*, Amsterdam: Amsterdam University Press 2009.

Van den Bos 2013

K. van den Bos, 'Vertrouwen in de overheid: wanneer hebben burgers het, wanneer hebben ze het niet, en wanneer weten ze niet of de overheid te betrouwbaar is?', te raadplegen via <http://montaigne.rebo.uu.nl/wp-content/uploads/2013/11/Van-den-Bos-2011-essay-BZK-vertrouwen-in-de-overheid.pdf> (laatste raadpleegdatum 2 juni 2015).

Van den Bos, Van der Velden & Lind 2014

K. van den Bos, L. van der Velden & E. A. Lind, 'Procedural justice and citizen-government interactions. On the role of perceived procedural justice in citizens' reactions to government decisions and the handling of conflict', *Utrecht Law Review* 2014-10.

Bosman e.a. 2012

A.R. Bosman e.a. 'Kroniek Nederlands mededingingsrecht', *M&M* 2012-2.

Boyle 1984

A. Boyle, 'Administrative justice, judicial review and the right to a fair hearing under the European Convention on Human Rights', *PL* 1984-89.

Braeken 2011

B.H.J. Braeken, 'CBb stelt grenzen aan alles-in-één-hand-stelsel', *M&M* 2011-6.

Braithwaite 2002

J. Braithwaite, *Restorative Justice and Responsive Regulation*, Oxford: Oxford University Press, 2002.

Brants & Stapert 2004

C. Brants & Bart Stapert, *Voor wat hoort wat: plea bargaining in het strafrecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.

Braster 2000

J.F.A. Braster, *De kern van casestudy's*, Assen: Van Gorcum 2000.

De Bree 2006

R. de Bree, 'Mededingingsrecht en strafrecht: hernieuwde kennismaking', *M&M* 2006/7.

De Bree 2008

R. de Bree, 'Mededingingsrecht in het strafrecht: 'Law in the making'', *AM* 2008/9.

De Bree 2010

R. de Bree, 'De ex-werknemer en het zwijgrecht: evoluerend mededingingsrecht (?)', *AM* 2010-7/8.

De Bree 2012

R. de Bree, 'ACM: evolutie uit zuinigheid?', *M&M* 2012-4.

De Bree 2013

R. de Bree, 'Een analyse van het arrest ZZ (HvJ EU 4 juni 2013, zaak C-300/11) en de moeizame verhouding tussen geheime procesvoering en het recht op een eerlijk proces', *NTER* 2013-10.

Brenninkmeijer & Lavrijssen 2004

A.F.M. Brenninkmeijer & S. Lavrijssen, 'Independent administrative authorities in the Netherlands', in: R. Caranta, M. Andenas & D. Fairgrieve (red.), *Independent administrative authorities*, London: British Institute of International and Comparative Law 2004.

Bronckers & Vallery 2011

M. Bronckers & A. Vallery, 'No longer presumed guilty? – The impact of fundamental rights on certain dogmas of EU competition law', *World competition* 2011-4.

Bronckers & Vallery 2012

M. Bronckers & A. Vallery, 'Fair and effective competition policy in the EU: Which role for authorities and which role for the courts after *Menarini*?', *European Competition Journal* 2012-8, 2.

Bröring 2015

H.E. Bröring, *De bestuurlijke boete*, Deventer: Kluwer 2005.

Brouwer 1999

O.W. Brouwer, 'Interactie bestuursrecht en mededingingsrecht – De rechten van de verdediging', *M&M* 1999-1.

Brugman 2010

D. Brugman, *Hoe komt de bestuursrechter tot zijn recht? – De omvang van toetsing aan recht door de bestuursrechter*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2010.

Bruin 1995

A.C.N. Bruin, 'Twee adviezen voor de vernieuwing van de WEM', *TVVS* 1995-6.

Bruijn 2011

J.A. Bruijn, 'Redactioneel – Onafhankelijkheid', *Tijdschrift voor Toezicht* 2011-2, 3.

De Bruijn-Lückers 2012

M.L.C.C. de Bruijn-Lückers, *JIN* 2012-166.

De Bruijn-Lückers 2013

M.L.C.C. de Bruijn-Lückers, *VA* 2013-2.

Buccrossi e.a. 2009

P. Buccrossi, L. Ciari, T. Duso, G. Spagnolo & C. Vitale, 'Deterrence in competition law (discussion paper no. 285)', oktober 2009.

Buigues & Meiklejohn 2013

P. Buigues & R. Meiklejohn, 'National Competition Authorities in France, Germany, and the United Kingdom: resources, independence and enforcement', *CPI Antitrust Chronicle* August 2013.

Buijs 1994

D.C. Buijs, 'Nieuwe mededingingswet; adviesaanvraag aan de Sociaal Economische Raad en de Commissie economische mededinging', *TVVS* 1994-5.

Buijze 2014

A.W.G.J. Buijze, 'Het Hof van Justitie in Kamino-Datema: horen in bezwaar onder voorwaarden gesanctioneerd', *NTER* 2014-9.

Bulterman & Lawson 2003

M. Bulterman & R. Lawson, 'De rechten van de mens en internationale organisaties', in: C. Flinterman & W. van Genugten (red.), *Niet-statelijke actoren en de rechten van de mens: gevestigde waarden, nieuwe wegen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2003.

Van Buuren 1978

P.J.J. van Buuren, *Kringen van belanghebbenden*, Deventer: Kluwer 1978.

Van Buuren 1992

P.J.J. van Buuren, 'Samenloop van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke sancties en van bestuursrechtelijke sancties onderling', *NJB* 1992-41.

Van Buuren 1995

P.J.J. van Buuren, 'De bestuurlijke boete geregeld?', in: W.G.A. Hazewindus & O.J.D.M.L. Jansen (red.), *Van boeteatelier tot boetefabriek. Bijdragen van het op 24 november 1994 te Amsterdam gehouden wetenschappelijk congres over de bestuurlijke boete*, Deventer: Kluwer 1995.

Callewaert 2010

J. Callewaert, 'Het EVRM en de Europese Unie: van Bosphorus naar Lissabon', *NTER* 2010-3.

Castillo de la Torre 2009

F. Castillo de la Torre, 'Evidence, proof and judicial review in cartel cases', *World Competition*, 2009-32, 4.

Castillo De La Torre 2010

F. Castillo De La Torre, 'Evidence, proof and judicial review in cartel cases', in: C.D. Ehlermann & M. Marquis (Eds.), *European competition law annual 2009: evaluation of evidence and its judicial review in competition cases*, Oxford: Hart Publishing 2010.

Classen 2008

K.D. Classen, *Gute Verwaltung im Recht der Europäischen Union (Eine untersuchung zu herkunft, entstehung und bedeutung des art. 41 abs, 1 und 2 der Europäischen grundrechtecharta)*, Berlijn: Duncker & Humblot 2008.

Cleynenbreugel 2013

P. van Cleynenbreugel, *From shared competences to constitutional heteronomy. The institutional architecture of supranationally structured market supervision* (diss. KU Leuven), 2013.

Coffee 1980-1981

J. Coffee, 'No Soul to Damn: No Body to Kick: An Unscandalised Inquiry into the Problem of Corporate Punishment', *Michigan Law Review* 1980/1981-79.

Corstens 1995

G.J.M. Corstens, *Een stille revolutie in het strafrecht*, Arnhem: Gouda Quint 1995.

Corstens & Schaffmeister 1984

G.J.M. Corstens & D. Schaffmeister, *Civielrechtelijke, administratiefrechtelijke of strafrechtelijke rechtshandhaving* (preadviezen Nederlandse Juristenvereniging), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1984.

Craig 2012

P. Craig, *EU administrative law*, Oxford: Oxford University Press 2012.

Crijns 2010

J.H. Crijns, 'Een terugtocht van de politie uit de openbare ruimte? Over de consequenties van de bestuurlijke strafbeschikking en de bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte voor de taak en de positie van de politie', *Strafblad* 2010-5.

Crijns 2014

J.H. Crijns, 'Op zoek naar consistentie – Bestrafing buiten de rechter om in strafrecht en bestuursrecht', *RM Themis* 2014-6.

Daalder 2011

E.J. Daalder, 'Interne onafhankelijkheid binnen de boezem over toezichhoudende organisaties', *Tijdschrift voor Toezicht* 2011-3, 3.

Daalder & Schreuder-Vlasblom 2000

E.J. Daalder & M. Schreuder-Vlasblom, 'Balanceren boven nul – De vaststelling van feiten in het bestuursrecht', *NTB* 2000-7.

Damen 2000

L.J.A. Damen, 'De bewijsfuik – Hoe en wanneer moet een oud-mijnwerker zijn silicose bewijzen?', *Ars Aequi* 2000-49.

Damen e.a. 2007

L.J.A. Damen, K.J. de Graaf, A.T. Marseille, A. Tollenaar, T. Barkhuysen, W. den Ouden & Y.E. Schuurmans, 'Feitenvaststelling in beroep', in: Commissie Evaluatie Awb III, *Toepassing en effecten van de Algemene wet bestuursrecht 2002-2006*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007.

Damen e.a. 2013

L.J.A. Damen, H.E. Bröring, K.J. de Graaf, A.T. Marseille, A.J.G.M. van Montfort, M.J. Schueler & H.B. Winter, *Bestuursrecht 1en 2*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013.

Dennis 2010

I. Dennis, 'The right to confront witnesses: meanings, myths and human rights', *Criminal Law Review* 2010.

Van Dijk 1994

P. van Dijk, 'Bendenoun binnen properties', *NJB* 1994.

Van Dijk 2009

P. van Dijk, 'Een effective remedy bij overschrijding van de redelijke termijn', in: T. Barkhuysen, M.L. van Emmerik en J.P. Loof (red.), *Geschakeld recht – Verdere studies over Europese grondrechten ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van prof. mr. E.A. Alkema*, Deventer: Kluwer 2009.

Van Dijk e.a. 2006

P. van Dijk e.a. (Eds.), *Theory and Practice of the European Convention on Human Rights*, Antwerpen-Oxford: Intersentia 2006.

Doorenbos 2010

D.R. Doorenbos, 'Strafrecht baat niet, schaadt wel', *M&M* 2010-5.

Doorenbos 2013a

D.R. Doorenbos, 'Het zwijgrecht van de rechtspersoon', *Tijdschrift voor Sanctierecht & Compliance* 2013-5/6.

Doorenbos 2013b

D.R. Doorenbos, 'Tweede Kamer opgelet! Stiekeme uitholling van het zwijgrecht en overruling van de rechter', *NJB* 2013/1438, 24.

Doorenbos 2013c

D.R. Doorenbos, 'Een waardeloos zwijgrecht', *NJB* 2013-2064.

Douglas-Scott 2011

S. Douglas-Scott, 'The European Union and human rights after the Treaty of Lisbon', *Human Rights Law Review* 2011-11, 4.

Drahos 2001

M. Drahos, *Convergence of competition law and policies in the European Community* (diss. Utrecht), Den Haag: Kluwer Law International 2001.

Dreissen & Nauta 2012

W.H.B. Dreissen & O. Nauta, *Anonimiteit in het strafproces. De praktijk van de regeling beperkt anonieme getuige en de regeling bedreigd anonieme getuige in het strafproces*, Eindrapport WODC 2012-2114.

Van Drumpt & Wijnakker 2012

C.F. van Drumpt & C.P.J. Wijnakker, 'Kroniek jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens', NJCM-Bulletin 2012.

Dubelaar 2014

M.J. Dubelaar, *Betrouwbaar getuigenbewijs – Totstandkoming en waardering van strafrechtelijke getuigenverklaringen in perspectief* (diss. Leiden, UL), Deventer: Kluwer 2014.

Duk 1973

W. Duk, *Tanden van het recht – Oriënterende beschouwingen over sancties* (oratie Amsterdam, UvA), Zwolle: Tjeenk Willink 1973.

Dworkin 1986

R. Dworkin, *Law's Empire*, Londen: Fontana Press 1986.

Editorial Comments 2010

Editorial Comments, 'Towards a more judicial approach? EU antitrust fines under the scrutiny of fundamental rights', *CML Rev* 2011-48.

Ehlermann 2000

C.D. Ehlermann, 'The modernization of EC competition policy: a legal and cultural revolution', *CML Rev* 2000.

Ehlermann & Drijber 1996

C.D. Ehlermann & D.J. Drijber, 'Legal Protection of enterprises: administrative procedures, in particular access to files and confidentiality', *ECLR* 1996-17.

Ehlermann & Marquis 2010

C.D. Ehlermann & M. Marquis (Eds.), *European Competition Law Annual 2009 – Evaluation of evidence and its judicial review in competition cases*, Oxford: Hart Publishing 2010.

Elffers 2005

H. Elffers, *De rationele regelovertreder*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers, 2005.

Elkerbout & Wolbers 2012

R. Elkerbout & W. Wolbers, 'Handhaving van het mededingingsrecht met toezeggingen', *NJB* 2012-1100, 19.

Emberland 2006

M. Emberland, *The human rights of companies – Exploring the structure of ECHR protection*, Oxford: Oxford University Press 2006.

Van Eijk 2011

N. van Eijk, 'ACM onafhankelijk?', *Nederlands Juristenblad* 2011-44/45.

Van der Eijnden 2011

P.M. van der Eijnden, *Onafhankelijkheid van de rechter in constitutioneel perspectief* (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 2011.

Van Emmerik, Loof & Schuurmans 2014

M.L. van Emmerik, J.P. Loof & Y.E. Schuurmans, *Systeemwaarborgen voor de kernwaarden van de rechtspraak*, Research Memoranda 2014-10, 2.

Van Emmerik & Saris 2014

M.L. van Emmerik & C.M. Saris, 'Evenredige bestuurlijke boetes', in: M.L. van Emmerik e.a., *Boetes en andere bestraffende sancties: een nieuw perspectief* (VAR-preadvises), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014.

Essens 2009

O.F. Essens e.a. (red.), *National courts and the standard of review in competition law and economic regulation*, Groningen: Europa Law Publishing 2009.

Ettekoven & Ortlep 2012

B.J. van Ettekoven & R Ortlep, 'Zelf in de zaak voorzien en schadevergoeding', *O&A* 2012.

Fedorova 2012

M.I. Fedorova, 'EHRM-eisen aan het getuigenverhoor', *Strafblad* 2012.

Feinberg 1985

R.M. Feinberg, 'The enforcement and effects of European competition policy: results of a survey of legal opinion', *Journal of Commom Market Studies* 1985-23, 4.

Feteris 1993

M.W.C. Feteris, *Fiscale administratieve sancties en het recht op een behoorlijk proces* (diss. Amsterdam, UvA), Deventer: Kluwer 1993.

Feteris 1994

M.W.C. Feteris, annotatie bij: EHRM 24 februari 1994, 3/1993/398/476, *FED* 1994-276.

Feteris 2000

M. Feteris, '50 jaar EVRM en het belastingrecht', in: R.A. Lawson & E. Myjer (red.), *50 jaar Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens 1950-2000* (Meijersreeks, MI 18), Leiden: Gouda Quint 2000.

Fierstra 2013

M.A. Fierstra, 'Åkerberg Fransson: ruim toepassingsgebied van Handvest op handelingen van lidstaten', *NTER* 2013-6.

First, Fox & Hemli 2012

H. First, E.M. Fox & D. Hemli, 'Procedural and institutional norms in antitrust enforcement: the US system' *New York University Law and Economics Workings Papers* 2012-203.

Fontejn 2015

C. Fontejn, voordracht voor het Congres Ontwikkelingen Mededingingsrecht 8 oktober 2015, te raadplegen op: <https://www.acm.nl/nl/publicaties/publicatie/14807/Speech-Chris-Fontejn-Congres-Ontwikkelingen-Medingingsrecht-2015/> (laatst geraadpleegd op 3 januari 2016).

Fontejn & Barendrecht 2011

C.A. Fontejn & J.M. Barendrecht, 'Onafhankelijkheid van toezicht is wel/niet essentieel', *Tijdschrift voor Toezicht* 2011-2, 3.

Fontejn & Janssen 2014

C. Fontejn & D. Janssen, 'A behavioural revolution? Toepassing van gedragseconomische inzichten bij ACM', *Tijdschrift voor Toezicht* 2014-3.

Fontejn & Ottow 2014

C.A. Fontejn & A.T. Ottow, 'Independence of competition authorities – independence in heart, mind and law', in: D. Arts (red.), *Mundi et Europae Civis: Liber Amicorum Jacques Steenbergen*, Brussels: Larcier 2014.

Forrester 2009

I. Forrester, 'Due process in EC competition cases: A distinguished institution with flawed procedures', *European Law Review* 2009-34.

Forrester 2011a

I. Forrester, 'A challenge of Europe's judges: the review of fines in competition cases', *European Law Review* 2011-2.

Forrester 2011b

I. Forrester, 'A bush in need of pruning: the luxuriant growth of light judicial review' in: C.D. Ehlermann & M. Marquis (Eds.), *European Competition Law Annual 2009: the evaluation of evidence and its judicial review in competition case*, Oxford: Hart Publishing 2011.

Fountoukakos & Puech-Baron 2014

K. Fountoukakos & C. Puech-Baron, 'What happens in Luxembourg stays in Luxembourg: Confidentiality issues in competition law proceedings before the EU Courts', *Journal of European Competition Law & Practice* 2014-5, 6.

Fox & Trebilcock 2012

E. Fox & M.J. Trebilcock, *The design of competition law institutions – global norms, local choices*, Oxford: Oxford University Press 2012.

Franken 2004a

F. Franken, 'Rechtsgeleerdheid in de rij der wetenschappen', *NJB* 2004.

Franken 2004b

A.A. Franken, 'Kennismeming van stukken: naar Straatsburg en weer terug', in: A.H. Klip e.a. (red.), *KriTies* (Prakken-bundel), Deventer: Kluwer 2004.

Frese 2007

M.J. Frese, 'Het toezeggingsbesluit: kenmerken van een nieuw handhavings-instrument', *M&M* 2007-2.

Fritzsche 2010

A. Fritzsche, 'Discretion, scope of judicial review and institutional balance in European law', *CML Rev.* 2010-47, 2.

Fuchs & Hein 2014

T. Fuchs & D.P. Hein, '67. Straffeloos sanctioneren: een keuze voor de weg van de minste juridische weerstand?', *Tijdschrift onderneming & strafrecht in praktijk* 2014-4.

Galetta 2007

D.U. Galetta, 'Inhalt und Bedeutung des Europäischen Rechts auf eine gute Verwaltung', *EuR* 2007-1.

Galligan 1996

D.J. Galligan, *Due process and fair procedures: a study of administrative procedures*, Oxford: Clarendon Press 1996.

Gargantini 2015

M. Gargantini, 'Public enforcement of market abuse bans. The ECtHR *Grande Stevens* decision', *Journal of Financial Regulation* 2015-1.

Geradin & Petit 2011

D. Geradin & N. Petit, 'Judicial review in European Union competition law: a quantitative and qualitative assessment', *TILEC discussion paper*, 2011-8.

Gerards 2010

J.H. Gerards, 'Meer rechtsbeginselen in de Awb? – Gezichtspunten voor toekomstige codificatie', in: T. Barkhuysen, W. den Ouden & J.E.M. Polak, *Bestuursrecht harmoniseren – 15 jaar Awb*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2010.

Gerards 2012

J.H. Gerards, 'Beginselrecht "in de regel". De juridische meerwaarde van het vastleggen van algemene rechtsbeginselen', in: R. Schlössels e.a. (red.), *In de regel. Over kenmerken, structuur en samenhang van geschreven en ongeschreven regels in het bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2012.

Gerbrandy 2009

A. Gerbrandy, *Convergentie in het mededingingsrecht – De invloed van het EG-recht op materiële toepassing, toegang, bewijs en toetsing bij de Nederlandse mededingingsbestuursrechter, gezien in het licht van effectieve rechtsbescherming* (diss. Utrecht), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2009.

Gerbrandy 2012

A. Gerbrandy, 'Waarheidsvinding in het bestuursrecht', in: M.A. Loth, G. de Groot, A Gerbrandy & M.S. Groenhuijsen, *Waarheid en waarheidsvinding in het recht* (Handelingen NJV), Deventer: Kluwer 2012.

Geursen 2011

W.W. Geursen, 'Tendens om alleen te toetsen aan het EU-Grondrechtenhandvest: opmaat voor een ruimere bescherming dan EVRM?', *Actualiteiten Mededingingsrecht* 2011-8.

Geursen & Hendriks 2008

W.W. Geursen & J.A. Hendriks, 'Consultants en andere dienstverleners opgepast voor het Treuhand-arrest: een kartel faciliteren leidt ook tot beboeting', *Juridisch up to date* 2008-16.

Giannakopoulos 2011

T. K. Giannakopoulos, *Safeguarding companies' rights in competition and anti-dumping*, Alphen aan de Rijn: Kluwer International Law 2011.

Gilardi 2002

F. Gilardi, 'Policy credibility and delegation to independent regulatory agencies: a comparative empirical analysis', *Journal of European Public Policy* 2002-9, 6.

Godissart 2012

M.-A. Godissart, 'La refonte du règlement de procédure de la Cour de justice', 48 *Cahiers de droit européen* 2012-3.

Goisis 2014

F. Goisis, *La tutela del cittadino nei confronti delle sanzioni amministrative tra diritto nazionale ed europeo*, Torino: G. Giappichelli Editore 2014.

Goss 2014

R. Goss, *Criminal fair trial rights – Article 6 of the European Convention on Human Rights*, Oxford/Portland: Hart Publishing 2014.

De Graaf 2004

K.J. de Graaf, *Schikken in het bestuursrecht: een rechtsvergelijkend onderzoek naar de mogelijkheden en consequenties van schikken in bestuursrechtelijke procedures* (diss. Groningen), Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.

De Graaf, Marseille & Sietses 2015

K.J. de Graaf, A.T. Marseille & D. Sietses, 'Overheid en aansprakelijkheid – De reikwijdte van de bestuursrechtelijke schadeverzoekschriftprocedure', *O&A* 2015-3.

Van de Gronden & Widdershoven 2002

J.W. van de Gronden & R. Widdershoven (red.), *Mededingingsautoriteiten als zelfstandig bestuursorgaan: onafhankelijk toezicht?*, Deventer: Kluwer 2002.

Ham 1994

A.D. Ham, 'Op weg naar een nieuwe Wet Economische Mededinging', *SEW* 1994-7.

Hancher, Larouche & Lavrijssen 2004

L. Hancher, P. Larouche & S.A.C.M. Lavrijssen, 'Principles of good market governance', *Tijdschrift voor Economie en Management* 2004-49, 2.

Harding 2012

C. Harding, 'Hard core cartel conduct as crime: the justification for criminalization in the European context', *New Journal of European Criminal Law* 2012-3.

Harris e.a. 2009

D. Harris e.a. *Law of the European Convention on Human Rights*, Oxford: Oxford University Press 2009.

Harris e.a. 2014

D. Harris e.a. (Eds.), *Law of the European Convention on Human Rights*, Oxford: Oxford University Press 2014.

Hartmann 2005

A.R. Hartmann, 'Strafbeschikking en bestuurlijke boete: wildgroei in de handhaving?', *Justitiële verkenningen* 2005-6.

Hartmann 2011

A.R. Hartmann, *Over de grenzen van de dogmatiek en 'into fuzzy law'*, Apeldoorn: Maklu 2011.

Hartmann & De Meijer 1996

A.R. Hartmann & M.E. de Meijer, 'De personele werkingsfeer van het zwijgrecht en de cautieverplichting bij de verdachte rechtspersoon', *NJB* 1996.

Hartmann & Rogier 2004

A. R. Hartmann & L.J.J. Rogier, 'Bestuurlijke handhaving in het wetsvoorstel Vierde tranche Awb', *NJB* 2004.

Hartmann & Van Russen Groen 1994

A.R. Hartmann & P.M. van Russen Groen, 'Bestuursstrafrecht', in: H. de Doelder & L.J.J. Rogier (red.), *Bestuursstrafrecht*, SI-EUR reeks nr. 3, Gouda Quint Arnhem, 1994.

Hartmann & Van Russen Groen 1994

A.R. Hartmann & P.M. van Russen Groen, 'Criminal charge uitgekleeft? Bendenoun gerelativeerd', *NJB* 1994.

Hartman & Van Russen Groen 1998

A.R. Hartmann & P.M. van Russen Groen, *Contouren van het bestuursstrafrecht* (diss. Rotterdam, EUR), Deventer: Gouda Quint 1998.

Hauger & Palzer 2013

N. Hauger & C. Palzer, 'Investigator, prosecutor, judge... and now plaintiff? The Leviathanian role of the European Commission in the light of fundamental rights', *World Competition Law & Economics Review* 2013-13, 4.

Havinga, Klaassen & Neelis 2012

T. Havinga, C. Klaassen & N. Neelis, *Specialisatie gewenst? De behoefte aan gespecialiseerde rechtspraak binnen het Nederlandse bedrijfsleven*, Research Memoranda Raad voor de rechtspraak 2012/2.

Hazewindus & Jansen 1995

W.G.A. Hazewindus & O.J.D.M.L. Jansen (red.), *Van boeteatelier tot boetefabriek. Bijdragen van het op 24 november 1994 te Amsterdam gehouden wetenschappelijk congres over de bestuurlijke boete*, Deventer: Kluwer 1995.

Heezik 2009

M.C. van Heezik, 'Kartelverbod uitgebreid? Kartelondersteunende dienstverlener AC Treuhand beboet voor faciliteren kartel producenten organische peroxides', *NTER* 2009-2.

Van der Heijden & Houtekamer 2015

T. van der Heijden & C. Houtekamer, 'Kartelwaakhond ACM bijt te weinig', *NRC Handelsblad* 11 april 2015.

Heldeweg 1993

M. Heldeweg, *Normstelling en expertise, Waarborgen voor technische deskundigheid, in het bijzonder bij vergunningverlening in het milieurecht* (diss. Maastricht), Den Haag: Sdu Uitgevers 1993.

Hins & Voorhoof 2007

A.W. Hins & D. Voorhoof, 'Access to state-held information as a fundamental right under the European Convention on Human Rights', *European Constitutional Law Review* 2007-3.

Hins 2013

A.W. Hins, 'De toegang tot overheidsinformatie', in: M.J. Geus e.a. (red.), *25 jaar Mediaforum. Een vooruitblik door de achteruitkijkspiegel*, Amsterdam: Otto Cramwinckel Uitgever 2013.

Hofmann & Mihaescu 2013

H.C.H. Hofmann & B.C. Mihaescu, 'The relation between the Charter's fundamental rights and the unwritten general principles of EU law: good administration as the test case', *European Constitutional Law Review* 2013-9.

Hofmann, Rowe & Türk 2011

H.C.H. Hofmann, G.C. Rowe & A. H. Türk, *Administrative Law and Policy of the European Union*, Oxford: Oxford University Press 2011.

Hofmann, Schneider & Ziller 2014

H.C. H. Hofmann, J-P Schneider & J. Ziller (red.), *ReNEUAL Model Rules on EU Administrative Procedure*, 2014, online te raadplegen via:
http://www.renewal.eu/publications/ReNEUAL%20Model%20Rules%202014/ReNEUAL-%20Model%20Rules-Compilation%20Books%20I_VI_2014-09-03.pdf (laatst bekeken op 22 december 2015).

Hofstetter 2008

K. Hofstetter, 'EU cartel fining laws and policies in urgent need of reform', *GCP Antitrust Chronicle*, 2009-2.

Den Houdijker 2006

F.M.J. den Houdijker, 'Rechtsbescherming bij bestuurlijke punitieve sancties: een bron van spanning?' p. 9-54, in: F.M.J. den Houdijker, S.K. Gabriël, J.A.M.A. Sluysmans (red.), *Bestuurlijke punitieve sancties*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2006.

Den Houdijker 2007

F.M.J. den Houdijker, 'Differentiatie in beschermingsniveau artikel 6 EVRM', *NJCM bulletin* 2007-2.

Den Houdijker & Schuurmans 2015

F.M.J. den Houdijker, 'Geheim bewijs in een doeltreffende voorziening in rechte', *JBplus* 2015-17, 3.

Hulsman 1965

L.H.C. Hulsman, *Handhaving van recht* (oratie Rotterdam), Deventer: Kluwer 1965.

Hulsman 1972

L.H.C. Hulsman, 'Criteria voor strafbaarstelling', in: E. André de La Porte (red.), *Strafrecht te-recht? Over dekriminalisering en depenalisering*, Baarn: In den Toren 1972.

Inghelram 2015

J. Inghelram, 'Het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF) – Actuele juridische uitdagingen', *SEW* 2015-5.

Jaeger 2011

M. Jaeger, 'The standard of review in competition cases involving complex economic assessments: towards the marginalisation of the marginal review?' *Journal of European Competition Law & Practice* 2011-2, 4.

Jackson 2005

J. Jackson, 'The effect of human rights on criminal evidentiary processes: towards convergence, divergence or realignment', *MLR* 2005-68.

Jacobs 1999

F.G. Jacobs, 'The right to a fair trial in European Law', *European Human Rights Law Review* 1999.

Jacobs & White 2006

C. Jacobs & R. White, *The European Convention on Human Rights*, Oxford: Oxford University Press 2006.

Jans e.a. 2002

J.H. Jans e.a., *Inleiding tot het Europees bestuursrecht*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 2002.

Jans e.a. 2007

J.H. Jans, R. de Lange, S. Prechal en R.J.G.M. Widdershoven, *Europeanisation of Public Law*, Groningen: Europa Law Publishing 2007.

Jans & Outhuijse 2013

J.H. Jans & A. Outhuijse, 'De afschaffing van de bezwaarfase bij boetebesluiten van de ACM', *SEW* 2013-1.

Jans, Prechal & Widdershoven 2011

J.H. Jans, S. Prechal & R.J.G.M. Widdershoven, *Inleiding tot het Europees bestuursrecht*, Nijmegen: Ars Aequi 2011.

Jans & Outhuise 2013

J.H. Jans & A. Outhuijse, 'Advisory objection procedures in the Netherlands: a case study on their usefulness in Dutch competition law', in: S. Comtois & K.J. van Graaf (red.), *On judicial and quasi-judicial independence*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013.

Jansen 2009

A.M.L. Jansen, 'Overheidsaansprakelijkheid voor overschrijding van de redelijke termijn', *O&A* 2009.

Jansen 1999

O.J.D.M.L. Jansen, *Het handhavingsonderzoek. Behoren het handhavingstoezicht, het boeteonderzoek en de opsporing verschillend te worden genormeerd? Een interne rechtsvergelijking*. (diss. Amsterdam, UvA), Nijmegen: Ars Aequi Libri 1999.

Jansen 2012

O.J.D.M.L. Jansen, 'Bestuurlijk en justitieel bestraffen in Nederland – Op zoek naar (nog) meer eenheid', in: R.C. van Houten (red.), *Economisch strafrecht en bestuurlijke boete* (Kenniscentrum economisch strafrecht), Arnhem/Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2012.

Jansen 2013

O.J.D.M.L. Jansen, 'De zelfstandige last en de bindende aanwijzing', in: D. Doorenbos (red.), *Onderneming en sanctierecht*, Deventer: Kluwer 2013.

Jestaedt 1994

T. Jestaedt, 'The right to remain silent in EC Competition Procedure', in: *Rights of defence and rights of the European Commission in EC Competition Law*, Brussel: Bruylant 1994.

De Jong 2014

J.T. de Jong, 'Laat de AFM schikken', *Tijdschrift voor sanctierecht & compliance*, 2014-2/3.

Joshua 1991

J.M. Joshua, 'The right to be heard in EEC Competition Procedures', *FILJ* 1991.

Kanska 2004

K. Kanska, 'Towards Administrative Human Rights in the EU. Impact of the Charter of Fundamental Rights', *European Law Journal* 2004-10, 3.

Kerse 1998

C.S. Kerse, *EC Antitrust Procedure*, London: Sweet and Maxwell 1998.

Kessler & Keulen 2010

M. Kessler & B.F. Keulen, *De strafbeschikking*, Deventer: Kluwer 2008.

A.R. Hartmann, 'De bestuurlijke strafbeschikking: panacee voor de gemeentelijke handhaving?', *Sancties* 2010.

Kist 2001

A.W. Kist, 'De NMa in haar vierde jaar', *M&M* 2001-1.

Klap 2012

A.P. Klap, 'Boeteoplegging in het economisch bestuursrecht: afschrikking versus evenredigheid?', *SEW* 2012-9.

Klayman 1995

J. Klayman 'Varieties of confirmation bias', in J. Busemeyer, R. Hastie & D.L. Medin (red.), *Decision making from a cognitive perspective*, Cambridge: Academic Press 1995.

Knigge 2000

G. Knigge, 'De verkalking voorbij – Over de verhouding van het strafrecht tot het bestuursrecht', *RM Themis* 2000-3.

Knoop-Rutten & Strijker-Reintje 2012

G. Knoop-Rutten & J. Strijker-Reintje, 'Schoon schip in de bouw: NMa blikt terug', *Tijdschrift voor Strafrecht & Compliance*, 2012-3.

Koenraad & Sanders 2006

L.M. Koenraad & K.H. Sanders, *Besluiten op bezwaar*, Deventer: Kluwer 2006.

Kohlen 2013

J. Kohlen, 'Project 15 – Samenvoeging NMa, OPTA en CA en de stroomlijning der bevoegdheden', *Mediaforum* 2013-9.

Kohlen & Kuipers 2014

J. Kohlen & P. Kuipers, 'Stroomlijningswet – nieuwe bevoegdheden voor de reeds samengevoegde autoriteiten in ACM', *M&M* 2014-4.

Kooijmans 2013

T. Kooijmans, 'Ondervraag of niet, that's the question', *AA* 2013-2.

Korsten 2008

L.E.J. Korsten, 'College van Beroep voor het bedrijfsleven stelt prejudiciële vragen in mobiele operators; Anic-revisited', *M&M* 2008-3.

Korsten 2013

L.E.J. Korsten, 'Zwijgrecht ex-werknemer versus medewerkingsplicht', *Bb* 2013-10.

Korsten & Van Wanroij 2005

L.E.J. Korsten & M. van Wanroij, 'Wijziging van de Mededingingswet wegens het omvormen van het bestuursorgaan van de Nederlandse Mededingingsautoriteit tot zelfstandig bestuursorgaan', *Bb* 2005.

Korsten & Van Wanroij 2008

L.E.J. Korsten & M. van Wanroij, *Nederlands Mededingingsrecht*, Deventer: Kluwer 2008.

Kowalik-Bánczyk 2012

K. Kowalik-Bánczyk, 'Procedural autonomy of Member States and the EU rights of defence in antitrust proceedings', *Yearbook of Antitrust and Regulatory Studies* 2012-5, 6.

Kranenborg 2007

H.R. Kranenborg, *Toegang tot documenten en bescherming van persoonsgegevens in de Europese Unie: over de openbaarheid van persoonsgegevens* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 2007.

Kristjánisdóttir 2013

M.V. Kristjánisdóttir, 'Good administration as a fundamental right', *Icelandic Review of Politics and Administration* 2013-9, 1.

Kroes 2009

Neelie Kroes, 'Tackling cartels – a never ending task', SPEECH/09/454, Panel session Brasilia, 8 oktober 2009.

Kuijer 2004

M. Kuijer, *The blindfold of lady justice – Judicial independence and impartiality in light of the requirements of article 6 ECHR* (diss. Leiden), Nijmegen: Wolf Legal Publishers 2004.

Kuijer 2010

M. Kuijer, 'Toetreding van de Europese Unie tot het EVRM. Hét verjaardagscadeau voor een 60-jarig EVRM of een vreemde gast op het partijtje?', *NJCM-Bulletin* 2010-7.

Kuipers 1996

A.J. Kuipers, 'Het recht op full jurisdiction', in: R.L. Vucsan (red.), *De Awb-mens: boeman of underdog? (Damen-bundel)*, Nijmegen: Ars Aequi Libri 1996.

Kwakman 2006

N.J.M. Kwakman, 'De bestuurlijke boete: publiekrechtelijke eigenrichting', *NTB* 2006.

Laguna de Paz 2014

J.C. Laguna de Paz, 'Understanding the limits of judicial review in European Competition Law', *Journal of Antitrust Enforcement* 2014-2, 1.

Laina & Laurinen 2013

F. Laina & E. Laurinen, 'The EU cartel settlement procedure: current status and challenges', *Journal of European Competition Law & Practice* 2013.

Vande Lanotte & Haeck 2004

J. Vande Lanotte & Y. Haeck (red.), *Handboek EVRM – Deel 2 Artikelsgewijze Commentaar*, Antwerpen/Oxford: Intersentia, 2004.

Vande Lanotte & Haeck 2005

J. Vande Lanotte & Y. Haeck, *Handboek EVRM deel 1 - Algemene beginselen*, Antwerpen/Oxford: Intersentia 2005.

Lasok 1990

K.P.E. Lasok, 'The privilege against self-incrimination in competition cases', *ECLR* 1990-11.

Lavrijssen 2004

S.A.C.M. Lavrijssen, 'De rol van de Nederlandse administratieve rechter bij het toezicht op de mededinging', *SEW* 2004-1.

Lavrijssen 2009

S. Lavrijssen, 'More intensive judicial review in competition law and economic regulation in the Netherlands – Vice or Virtue?', in: O. Essens, A. Gerbrandy & S. Lavrijssen (red.), *National courts and the standard of review in competition law and economic regulation* Groningen: Europa Law Publishing 2009.

Lavrijssen 2013

S.A.C.M. Lavrijssen, 'Waakhond of schoothond' (column 6 juni 2013, <http://www.energieactueel.nl/column-waakhond-of-schoothond/>).

Lavrijssen 2015

S. Lavrijssen, 'Onafhankelijkheid en regulerende bevoegdheden van markttoezichthouders in EU-perspectief', *RegelMaat* 2015-3.

Lavrijssen & Nauta 2010

S.A.C.M. Lavrijssen & T. Nauta 'De Europeanisering van het toezicht op de energiesector', *Nederlands Tijdschrift voor Energierecht* 2010-9.

Lawson 1999

R.A. Lawson, *Het EVRM en de Europese Gemeenschappen – Bouwstenen voor een aansprakelijkheidsregime voor het optreden van internationale organisaties* (diss. Leiden), Deventer: Kluwer 1999.

Leeflang & Mortelmans 1999

F.J. Leeflang & K.J.M. Mortelmans, 'Rechtspraak over de Mededingingswet in 1998', *Markt & Mededinging* 1999-2.

Van Leerdam 2001

J. van Leerdam, 'Bij verzelfstandiging past rechtspersoonlijkheid voor de NMa', *M&M* 2001-6.

Leeuw 2013

B.J.G. Leeuw, *Grondwet en eerlijk proces – Een onderzoek naar de eventuele meerwaarde van het opnemen van het recht op een eerlijk proces in de Nederlandse Grondwet*, Oisterwijk: Wolf Productions 2013.

Leeuw & Mevis 2011

B.J.G. Leeuw & P.A.M. Mevis, 'Grondwettelijk recht op een eerlijk proces: goede aanzet, maar ook gemiste kansen', *TvCR* 2011.

Van Leeuwen 2006

E. van Leeuwen, 'De bindende aanwijzing tussen handhaving en regulering', *NTE* 2006-4.

Lenaerts 2012

K. Lenaerts, 'Exploring the limits of the EU Charter of fundamental rights', *European Constitutional Law Review* 2012-8, 3.

Lenaerts 2013

K. Lenaerts, 'Due process in competition cases', *Neue Zeitschrift für Kartellrecht* 2013-1, 5.

Lenaerts & Vanhamme 1997

K. Lenaerts & J. Vanhamme, 'Procedural rights of private parties in the community administrative process', *CML Rev.* 1997-34, 3.

Lenaerts, Maeslis & Gutman 2014

K. Lenaerts, I. Maeslis & K. Gutman, *EU Procedural Law*, Oxford: Oxford University Press 2014.

Lenos 1998

E.E.V. Lenos, *Bestuurlijke sanctietoepassing en strafrechtelijke waarborgen in de sociale zekerheid* (diss. Leiden), Lelystad: Vermande 1998.

Van Lent 2012

L. van Lent, 'Rechtspraak EHRM', *DD* 2012.

Leskinen 2010

C. Leskinen, 'An evaluation of the rights of defence during antitrust inspections in the light of the case-law of the ECtHR: would the accession of the European Union to the ECHR bring about a significant change?', *Working Paper IE Law School* 2010, AJ8-164-1.

Lind e.a. 1998

E.A. Lind e.a., 'The social construction of injustice: fairness judgments in response to own and others' unfair treatment by authorities', *Organisational Behavior and Human Decision Process* 1998-75, 1.

Linssen 1981

G.J. Linssen, 'De verhouding tussen het formele en het informele kartelbeleid in Nederland en de plaats van de Commissie economische mededinging', *TVVS* 1981.

MacCulloch 2006

A.D. MacCulloch, 'The privilege against self-incrimination in competition investigations: theoretical foundations and practical implications' *Legal Studies* 2006-26.

MacGregor & Gecic 2012

A. MacGregor & B. Gecic, 'Due process in EU competition law cases following the introduction of the new best practices guidelines on antitrust proceedings', *Journal of European Competition Law & Practice* 2012-3, 5.

Maffei 2006

S. Maffei, *The European right to confrontation in criminal proceedings – Absent, anonymous and vulnerable witnesses*, Groningen: European Law Publishing 2006.

Marseille 2004

A.T. Marseille, *Effectiviteit van bestuursrechtspraak. Een onderzoek naar het verloop en de uitkomst van bestuursrechtelijke beroepsprocedures*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.

Marseille 2010

A.T. Marseille, *Comparitie en regie in de bestuursrechtspraak*, Groningen 2010.

Van der Meer Mohr-Soons 1996

M.H.A. van der Meer Mohr-Soons, *Wet Economische Mededinging* (Nederlandse Staatswetten, Editie Schuurman & Jordens, nr. 12), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1996.

Meij 2009

A. Meij, 'Judicial review in the EC courts: Tetra Laval and beyond', in: O. Essens, A. Gerbrandy en S.A.C.M. Lavrijssen (Eds.), *National courts and the standard of review in competition law and economic regulation*, Europa Law Publishing 2009.

Meij 1974

P.P.J. Meij, *De driehoeksverhouding in het strafrechtelijk vooronderzoek*, NJB 1974.

Meij 2010

P.P.J. Meij, *De driehoeksverhouding in het strafrechtelijk vooronderzoek: een onverminderde zoektocht naar evenwicht in de rolverdeling tussen de rechter-commissaris, de officier van justitie en de verdediging*, Deventer: Kluwer 2010.

Mein 2015

A.G. Mein, 'De boete uit balans', *FR* 2015-7/8.

Mendes 2009

J. Mendes, 'Good administration in EU law and the European code of good administrative behaviour', *EUI Working Papers* 2009-09.

Mendes 2011

M.J. Mendes, *Participation in European Union rulemaking*, Oxford: Oxford University Press 2011.

Van der Meulen 2003

B.M.J. van der Meulen, 'Marktautoriteiten, aanzet tot een interne rechtsvergelijking', in: B.M.J. van der Meulen & A.T. Ottow, *Toezicht op markten*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2003.

Van der Meulen & Van Oers 2002

B.M.J. van der Meulen & M.T.P.J. van Oers, 'Het NMa-clementiebeleid: *Leniency* in Nederland', *M&M* 2002-5/6.

Meyer-Ladewig 2003

J. Meyer-Ladewig, *Konvention zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten – Handkommentar*, Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft 2003.

Michiels 1995

E.C.M.A. Michiels, *Bestuurlijke handhaving in ontwikkeling* (preadvies van VAR), Alphen aan de Rijn: Samsom H.D. Tjeenk Willink 1995.

Michiels & Muller 2006

F.C.M.A. Michiels & E.R. Muller (red.), *Handhaving – Bestuurlijk handhaven in Nederland*, Kluwer: Deventer 2006.

Michiels & De Waard 2007

F.C.M.A. Michiels & B.W.N. de Waard, *Rechterlijke toetsing van bestuurlijke punitieve sancties*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007.

Modrall & Patell 2010

J. Modrall & R. Patell, 'Oral hearings and the best practices guidelines', *CPI Antitrust Journal* 2010-1.

Mok 1978

M.R. Mok, '20 jaar WEM', *SEW* 1978-11.

Mok 1994

M.R. Mok, 'Voortgaande verscherping nationaal kartelbeleid in Nederland; twee nieuwe generieke maatregelen', *SEW* 1994-7/8.

Mok 1996

M.R. Mok, 'Het voorstel-Mededingingswet', *TVVS* 1996-6.

Mok 2004

M.R. Mok, *Kartelrecht I Nederland – De Mededingingswet*, Deventer: Kluwer 2004.

Mok 2008

M.R. Mok, 'Mededingingswet weer gewijzigd', *SEW* 2008.

De Mol 2012

M. de Mol, 'Het toepassingsgebied van Unierechtelijke grondrechten en het beginsel van de allocatie van bevoegdheden', *Maastricht Working Papers Faculty of Law* 2012.

Mollen & Klein 2015

E.K.S. Mollen & R. Klein, 'Daderschap en deelneming in rechtspraak ACM-besluiten', *Tijdschrift voor Sanctierecht & Onderneming*, 2015-2/3.

Mols 2003

G.P.M.F. Mols, *Getuigen in strafzaken*, Deventer: Kluwer 2003.

Monti 2014

G. Monti, 'Independence, Interdependence & Legitimacy: The EU Commission, National Competition Authorities, and the European Competition Network', *EUI Working Papers* 2014/01.

De Moor-van Vugt

A. De Moor-van Vugt, 'The ghost of the 'criminal charge': the EU rights of the defence in Dutch administrative law', *Review of European Administrative Law* 2012-5, 2.

Morijn 2013

J. Morijn, Annotatie onder HvJ EU 26 februari 2013, *EHRC* 2013/112.

Morijn, Pahladsingh & Palm 2015

J. Morijn, A. Pahladsingh & H. Palm, 'Vijf jaar bindend Handvest van de Grondrechten: wat heeft het de rechtzoekende opgeleverd?', *NTER* 2015-4.

Mulder 1963

A. Mulder, 'Een nieuwe indeling van strafbare feiten?', *TvS* 1963.

Myjer 1996

E. Myjer, 'De dealer en zijn ongehoorde klanten', *NJCM-Bulletin* 1996/21.

Nagin 1998

D.S. Nagin, 'Criminal deterrence at the onset of the twenty-first century', in: M. Tonry (red.), *Crime and justice: A review of research*, University of Chicago Press 1998.

Nazzini 2012

R. Nazzini, 'Administrative enforcement, judicial review and fundamental rights in EU competition law: a comparative contextual-functionalist perspective', *CML Rev.* 2012-49.

Nehl 1999

H.P. Nehl, *Principles of administrative procedure in EC law*, Oxford: Hart Publishing 1999.

Nehl 2000

H.P. Nehl, 'Changes in legislation: constitutional reforms and the role of the administrator', in: University of Cambridge – Center for European Legal Studies (red.), *The modernization of European Competition Law: The next ten years*, CELS Occasional Paper 2000-4.

Nehl 2009

H.-P. Nehl, 'Good administration as procedural right and/or principle?', in: H.C.H. Hofmann & A.H. Türk (Eds.), *Legal challenges in EU administration Law*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing 2009.

Nehl 2014

H.P. Nehl, 'Article 48 (Administrative Law)', in: S. Peers & T. Hervey, J. Kenner & A. Ward (red.), *The EU Charter of Fundamental Rights – A Commentary*, Oxford/Portland: Hart Publishing 2014.

Nicolai 1990

P. Nicolai, *Algemene Beginselen van behoorlijk bestuur* (diss. Amsterdam), Deventer: Kluwer 1990.

Nicolai 2009

P. Nicolai, 'Terugwerkende kracht salarisverlaging – Ontstaan en ontwikkelingen algemene beginselen van behoorlijk bestuur', in: T. Barkhuyen, J. Polak & B.J. Schueler & R.J.G.M. Widdershoven, *AB Klassiek: standaarduitspraken bestuursrecht, opnieuw en thematisch geannoteerd*, Deventer: Kluwer 2009.

Nieto-Garrido & Delgado 2007

E. Nieto-Garrido & I.M. Delgado, *European administrative law in the Constitutional Treaty (Modern studies in European Law)*, Oxford Hart Publishing 2007.

OECD 2002

OECD, *Report on the nature and impact of hardcore cartels and sanctions against hardcore cartels under national competition laws*, DAF/COMP 2002-7.

OECD 2004

OECD, *Cartels: sanctions against individuals*, DAF/COMP 2004-39.

Ölçer 2014a

F.P. Ölçer, annotaties bij: EHRM 24 september 2013, 46090/10 (*Sardón Alvira t. Spanje*); EHRM 3 oktober 2013, 21613/07 (*Kasparov e.a. t. Rusland*), EHRC 2014-1.

Ölçer 2014b

F.P. Ölçer, 'Waarheidsvinding in de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens', *Strafblad* 2014-6.

Ölçer 2014c

P.N. Ölçer, '(Non)proliferatie van het eerlijk procesrecht – *Natsolishvilli en Togonidze t. Georgië*, waarin de rek eruit was', in: N.M. Blokker, S.C.G. van den Bogaert, N.R. Koffeman, M.L.P. Loenen & F.P. Ölçer, *Vijftig juridische opstellen voor een Leidse nachtwacht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2014.

Van den Oosterkamp 1995

J.S. van den Oosterkamp, 'Een nieuwe mededingingswet: de adviezen van de Sociaal-Economische Raad en de Commissie economische mededinging', *SEW* 1995-5.

Ortiz Blanco 2011

L. Ortiz Blanco, 'Standards of proof and personal conviction in EU antitrust and merger control procedures', in: C.D. Ehlermann & M. Marquis (Eds.), *European Competition Law Annual 2009 – The Evaluation of evidence and its judicial Review in Competition Cases*, Oxford: Hart Publishing 2011.

Ottervanger 2009

T.R. Ottervanger, 'Handhaving van het mededingingsrecht: een hete herfst?', *M&M* 2009-5.

Ottervanger 2010

T.R. Ottervanger, 'Maatschappelijk verantwoord concurreren. Mededingingsrecht in een veranderende wereld' (oratie Leiden), *M&M* 2010-3.

Ottervanger & Nijhuis 1994

T.R. Ottervanger & M.T. Nijhuis, 'Wijziging Wet economische mededinging ter vergroting van de effectiviteit', *SEW* 1994-7/8.

Otto, De Meijer & De Doelder 1999

D. Otto, M.E. de Meijer & H. de Doelder, *De bestuurlijke boete in perspectief*, Gouda: Quint 1999.

Ottow 1999

A.T. Ottow, 'De obstakels voor het indienen van een klacht bij de NMa', *Markt & Mededinging* 1999-1.

Ottow 2010

A.T. Ottow, 'Boeteberichten', *M&M* 2010-4.

Ottow 2013

A. Ottow, 'The different levels of protection of national supervisors' independence in the European landscape', in: S. Comtois & K. de Graaf, *On judicial and quasi-judicial independence*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013.

Ottow 2015

A. T. Ottow, *Markt & Competition Authorities – Good agency principles*, Oxford: Oxford University Press 2015.

Ottow & Lavrijssen 2011

A.T. Ottow & S.A.C.M. Lavrijssen, 'Het Europese recht als hoeder van de onafhankelijkheid van nationale toezichthouders', *TvT* 2011-3.

Outhuijse & J. Jans 2014

A. Outhuijse & J. Jans, 'Eerstelijns rechterlijk toezicht op boetebesluiten van de ACM', in: *Ridderorde: Liber Amicorum Ko de Ridder*, Nijmegen: Wolf Legal Publisher 2014.

Overduin 2011

A.C. Overduin, 'De waarde van getuigenbewijs in het bestuursprocesrecht', *JB-plus* 2011.

Ovey & White 2006

C. Ovey & R. White, *The European Convention on Human Rights*, Oxford: Oxford University Press 2006.

Parker 2006

C. Parker, 'The "compliance" trap: the moral message in responsive regulatory enforcement', *Law & Society Review* 2006-40, 3.

Parker 2011

C. Parker 'Criminal cartel sanctions and compliance: the gap between rhetoric and reality', in: C. Beaton-Wells & A. Ezrachi, *Criminalising cartels – critical studies of an international regulatory movement*, Oxford/Portland, Hart Publishing 2011.

Pech 2014

L. Pech, 'Commentary on Article 47 (2)', in: S. Peers, T. Hervey, J. Kenner & A. Ward (Eds.), *The EU Charter of Fundamental Rights – A Commentary*, Oxford/Portland: Hart Publishing 2014.

Peçi e.a. 2016

I. Peçi e.a., *EVRM Rechtspraak & Commentaar*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2016.

Perroud 2008

T. Perroud, 'The impact of Article 6(1) ECHR on competition law enforcement: A comparison between France and the United Kingdom', *Global Antitrust Review* 2008-1.

Pijnacker Hordijk 2011

E.H. Pijnacker Hordijk, 'Op weg naar de nieuwe marktautoriteit', *M&M* 2011-4.

Van der Pligt e.a. 2007

J. van der Pligt e.a., *Bestrafen, belonen en beïnvloeden. Een gedragswetenschappelijk perspectief op handhaving*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007.

Van der Poel 1952

J. van der Poel, 'De tweedeling in misdrijven en overtredingen in het strafwetboek. Opzet, schuld en contraventie', *TvS* 1952.

Polak 2004

J.E.M. Polak e.a., *De toekomst van de rechtsbescherming tegen de overheid. Van toetsing naar geschilbeslechting*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004.

Pompe 1952

W.J.P. Pompe, *Handboek van het Nederlandse strafrecht*, Zwolle: Tjeenk Willink 1952.

De Poorter 2000

J.C.A. de Poorter, 'De belanghebbende in het mededingingsrecht', *M&M* 2000-1.

De Poorter 2001

J.C.A. de Poorter, 'Annotatie bij de postbussen-zaak', *M&M* 2001-8.

De Poorter & Visser 2008

J.C.A. de Poorter & M.M. Visser, 'Het belanghebbende begrip in beweging. Over recente ontwikkelingen in de jurisprudentie rond de uitleg van het begrip belanghebbende', *Gst.* 2008, 7288.

De Poorter & Pahladsingh 2010

J.C.A. de Poorter en A. Pahladsingh, 'Rechtsvorming rond de redelijke termijn', *JBplus* 2010.

Posner 2002

R.A. Posner, 'Legal Scholarship Today', *Harvard Law Review* 2002.

Posner 2008

R.A. Posner, *How Judges Think*, Cambridge (Mass.): Harvard University Press 2008.

Poustie 2001

M. Poustie, 'The rule of law or the rule of lawyers? Alconbury, Article 6 (1) and the role of courts in administrative decision-making', *European Human Rights Law Review* 2001-6.

Prechal & Widdershoven 2011

S. Prechal & R. Widdershoven, 'Redefining the relationship between 'Rewe-effectiveness and effective judicial protection', *Review of European Administrative Law* 2011-4, 2.

Prompers 2014

A.S.M.L. Prompers, 'Het EVRM en bestuursrechtelijke handhaving door ACM (voorheen NMa), in: J.K. Slujs, A.M. de Koning & C. Peterse (red.), *Mensenrechten en toezichthouders*, Den Haag: Boom juridische uitgevers 2014.

Rabinovici 2012

I. Rabinovici, 'The right to be heard in the Charter of Fundamental Rights of the European Union', *European Public Law* 2012-18.

Rainey, Wicks & Ovey 2014

B. Rainey, E. Wicks & C. Ovey, *Jacobs, White & Ovey: The European Convention on Human Rights*, Oxford: Oxford University Press 2014.

Rawls 1971

J. Rawls, *A theory of justice*, Harvard University Press 1971.

De Rijke 2001

M. de Rijke, 'De bindende aanwijzingsbevoegdheid van de toezichthouder', *M&M* 2001-6.

Van Rijn van Alkemade 2011

J.M.J. van Rijn van Alkemade, 'Rechtsbescherming bij de verdeling van schaarse subsidies: motivering en (processuele) openbaarheid', in: F.J. van Ommeren, W. den Ouden & C.J. Wolswinkel (red.), *Schaarse publieke rechten*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2011.

Riley 2000

A. Riley, 'Saunders and the power to obtain information in Community and United Kingdom competition law', *ELR* 2000-21.

Riley 2010

A. Riley, 'The Modernization of EU Anti-Cartel Enforcement: Will the Commission Grasp the Opportunity?', CEPS Special Report 2010.

Riphagen 1994

J. Riphagen, *Sancties in de sociale zekerheid: bestuursstrafrecht of strafrechtelijk bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 1994.

Rogier 1992

L.J.J. Rogier, *Strafsancties, administratieve sancties en het una-via-beginsel* (diss. Rotterdam), Arnhem: Gouda Quint 1992.

De Rooij 2014

J.J.J. de Rooij, 'Bestuursrechtelijke boetes en het EVRM – Preadvies Vereniging voor Agrarisch Recht 2014', *Agr.r.* 2014-3.

Van Rooy 1992

Y.C.M.T. van Rooy, 'Het einde van het kartelparadijs', *Economische Statistische Berichten* 1992-3578.

Rosas 2012

A. Rosas, 'When is the EU Charter of Fundamental Rights applicable at a national level?', *Jurisprudencia* 2012-19.

Rosas 2014

A. Rosas, 'Oral hearings before the European Court of Justice', *Maastricht Journal* 2014-4.

Van Russen Groen 1998

P.M. van Russen Groen, *Rechtsbescherming in het bestuursstrafrecht*, Arnhem: Gouda Quint 1998.

Sakkers 2008

E. Sakkers, 'Rechtshandhaving van het kartelverbod door de NMa en door de Europese Commissie: zoek de verschillen', in: P. Kalbfleisch, J. van Sinderen, A. van den Ende, M. van Oers & P.A.G. van Bergeijk (red.), *Trust en antitrust – Beschouwingen over 10 jaar Mededingingswet en 10 jaar NMa*, Den Haag: NMa 2008.

Samkalden 2000

D. Samkalden, 'Handhaving Mededingingswet', in: P.J. Slot & R.A. Swaak, *De Nederlandse Mededingingswet in perspectief*, Deventer: Kluwer 2000.

Sánchez 2015

P. Sánchez, PPT-presentatie gehouden op een internationale conference over kartels georganiseerd door de Instituto Universitario de Estudios Europeas van de Universiteit San Pablo. De PPT-presentatie is online beschikbaar via <http://www.ideo.ceu.es/Portals/0/Investigacion/Cartels/Leniency%20%E2%80%93%20Dutch%20experience.pdf> (geraadpleegd op 29 juli 2015).

Sanders 2012

T.N. Sanders, 'Het CBb als wetgever: de bestuurlijke lus toegepast bij de bestuurlijke boete', *M&M* 2012-3.

Schäfers & Houdijk 2012

T. Schäfers & J. Houdijk, 'The Netherlands' new authority for consumers and markets: towards a problem-based approach', *World Competition* 2012-35, 4.

Schillemans & Zois 2013

C.E. Schillemans & C.E.E. Zois, 'Remedies in concentratie- en antitrustzaken: convergentietrend?', *M&M* 2013-3.

Schinkel 2013

M.P. Schinkel, 'Gevraagd: autoriteit met rechtspersoonlijkheid', *M&M* 2013-1.

Schlössels 2010

R.J.N. Schlössels, 'Bewijswaardering in het bestuursproces: goochelen met zekerheid?', *Ars Aequi* 2010.

Schlössels 2013

R. Schlössels, *Kern van het bestuursrecht*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2013.

Scholten 1974

P. Scholten, *Mr. C. Asser's handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht, Algemeen deel*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1974.

Van der Schoot 2009

K.P.H. van der Schoot, 'Arrest-Sorporé: enige nuanceringen', *WFR* 2009-1432.

Schouten & De Moor-Van Vugt 2015

L.M. Schouten & A.J.C. de Moor-van Vugt, 'De onafhankelijkheid van de Autoriteit Consument & Markt', *SEW* 2015-2.

Schreuder-Vlasblom 2011

M. Schreuder-Vlasblom, *Rechtsbescherming en bestuurlijke voorprocedure*, Deventer: Kluwer 2011.

Schueler & Ettekoven 2013

B.J. Schueler & B.J. van Ettekoven, 'De "losse eindjes" van Titel 8.4 Awb', *NTB* 2013-34.

Schuurmans 2005

Y.E. Schuurmans, *Bewijslastverdeling in het bestuursrecht – Zorgvuldigheid en bewijsvoering bij beschikkingen* (diss. Amsterdam, VU), Deventer: Kluwer 2005.

Schuurmans 2007

Y.E. Schuurmans, 'De toetsing van de feitenvaststelling in Europees perspectief', in: T. Barkhuysen e.a. (red.), *Europees recht effectueren*, Alphen aan de Rijn: Kluwer 2007.

Schuurmans & Verburg 2012

Y.E. Schuurmans & D.A. Verburg, 'Bestuursrechtelijk bewijsrecht in de jaren '10: opklaringen in het hele land', *JBplus* 2012.

Schwarze 2006

J. Schwarze, *European administrative law*, Londen: Sweet & Maxwell 2006.

Schwarze 2012

J. Schwarze, *European administrative law in the light of the treaty of Lisbon*, *European Public Law* 2012-18, 2.

Schweitzer 2011

H. Schweitzer, 'The European competition law enforcement system and the evolution of judicial review' in: C.D. Ehlermann & M. Marquis (Eds.), *European Competition Law Annual 2009: the evaluation of evidence and its judicial review in competition cases*, Oxford: Hart Publishing 2011.

Schweitzer 2013

H. Schweitzer, 'Judicial review in EU competition law', in: I. Lianos & D. Geradin, *Handbook on European Competition Law – Enforcement and Procedure*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing 2013.

Scordamaglia-Tousis 2009

A. Scordamaglia, 'The new Commission settlement procedure for cartels: a critical assessment', *Global Antitrust Review* 2009.

Scordamaglia-Tousis 2013

A. Scordamaglia-Tousis, *EU Cartel Enforcement. Reconciling Effective Public Enforcement with Fundamental Rights*, Alphen aan den Rijn: Kluwer 2013.

Seckelmann 2013

M. Seckelmann, 'Clotted history and chemical reactions – on the possibility of constitutional transfer', in: G. Frankenberg (Ed.), *Order from transfer – Comparative constitutional design and legal culture*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing 2013.

Sibony 2011

A.-L. Sibony, 'Case C-272/09 P, KME Germany and others v. Commission, Judgment of the Court of Justice (Second Chamber) of 8 December 2011', *CML Rev.* 2012/49, 6.

Sibony 2012

A.L. Sibony, 'Case C-272/09 P, KME Germany and others v. Commission, Judgment of the Court of Justice (Second Chamber) of 8 December 2011', *CML Rev.* 2012-49, 6.

Sillen 2014

J.J.J. Sillen, 'Straffend bestuur, de rechter en de Grondwet', *RM Themis* 2014-1.

Simon 2003

H.J. Simon, 'Het EVRM en de bestuurlijke besluitvorming – delen 1 en 2', *JBplus* 2003.

Simpson 2002

S.S. Simpson, *Corporate crime, law and social control*, Cambridge: Cambridge University Press, 2002.

Siragusa & Rizza 2013

M. Siragusa & C. Rizza, 'Violazione delle norme antitrust, sindacato giurisdizionale sull'esercizio del potere sanzionatorio da parte dell'autorità di concorrenza e diritto fondamentale a un equo processo: lo "stato dell'arte" dopo le sentenze *Menarini*, *KME* e *Posten Norge*', *Giur. Comm.* 2013.

Slater 2008

D. Slater, S. Thomas & D. Waelbroeck, 'Competition law proceedings before the European Commission and the right to a fair trial: no need for reform?', *GCLC Working Paper* 2008/4.

Slater & Waelbroeck 2012

D. Slater & D. Waelbroeck, “Marginal review” by the European Court of Justice in competition cases and its compatibility with fundamental rights’, in: M. Merola & J. Derenne (Eds.), *The role of the Court of Justice of the European Union in competition law cases*, Brussel: Bruylant 2012.

Slater, Thomas & Waelbroeck 2008

D. Slater, S. Thomas & D. Waelbroeck, ‘Competition law proceedings before the European Commission and the right to a fair trial: no need for reform’, *GCLC Working paper* 2004-08.

Slater, Thomas & Waelbroeck 2009

D. Slater, S. Thomas & D. Waelbroeck, ‘Competition law proceedings before the European Commission and the right to a fair trial: no need for reform?’, *European Competition Journal* 2009-5, 1.

Slotboom 1996

M.M. Slotboom, ‘Ten dienste van de mededinging? Procedurele aspecten van het voorstel-Mededingingswet’, *SEW* 1996-6.

Slotboom 2001

M.M. Slotboom, ‘De bescherming tegen zelfbeschuldiging in het Nederlandse mededingingsrecht: te beperking in het licht van artikel 6 EVRM’, in: O.J.D.M.L. Jansen, R.J.G.M. Widdershoven & B.M.J. van der Meulen (red.), *Handhaving van de Mededingingswet*, Deventer: Kluwer 2001.

Slotboom 2013

M.M. Slotboom. ‘Sancties voor leidinggevenden in het Nederlandse mededingingsrecht’, *M&M* 2013-4.

Smith 2009

C.E. Smith, ‘Het normatieve karakter van de rechtswetenschap: recht als oordeel’, *Netherlands Journal of Legal Philosophy* 2009-38.

Smits 2009

J. Smits, *Omstreden rechtswetenschap: over aard, method en organisatie van de juridische discipline*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2009.

Solum 2004

L.R. Solum, ‘Procedural Justice’, *Southern California Law Review* 2004.

Spencer 2008

J.R. Spencer, *Hearsay evidence in criminal proceedings*, Oxford: Hart Publishing 2008.

Spronken 2000

T. Spronken, annotatie bij: EHRM 16 februari 2000, 29777/96, EHRC 2000/32 (*Fitt t. Verenigd Koninkrijk*).

Spronken 2012

T. Spronken, annotatie bij: EHRM 15 december 2011, 26766/05 en 22228/06, EHRC 2012/56 (*Al-Khawaja en Tahery t. Verenigd Koninkrijk*).

Spronken & Schalken 2012

T. Spronken & T.M. Schalken, annotatie bij: EHRM 10 juli 2012, NJ 2012/649 (*Vidgen t. Nederland*).

Stijnen 2011

R. Stijnen, *Rechtsbescherming tegen bestraffing in het strafrecht en het bestuursrecht: een rechtsvergelijking tussen het Nederlandse strafrecht en bestraffende bestuursrecht, mede in Europees perspectief*, Deventer: Kluwer 2011.

Stijnen 2012

R. Stijnen, 'Menarini en KME: Marginale of volle toetsing van mededingingsboetes door de rechter?', *NTER* 2012-4.

Stijnen 2014a

R. Stijnen, 'Het huisbezoek en de vordering van informatie: adequate rechtsbescherming door de strafrechter, de bestuursrechter en de burgerlijke rechter?', *JBplus* 2014.

Stijnen 2014b

R. Stijnen, 'Saunders en J.B. r[e]visited. Wat te doen met onder druk verkregen wilsafhankelijk bewijsmateriaal', *Sanctierecht & Compliance* 2014.

Stijnen 2014c

R. Stijnen, 'Een vergelijking tussen de rol van de straf- en bestuursrechter bij boeteplegging', *Tijdschrift voor Sanctierecht & Compliance* 2014-2/3.

Swaak & Mennema 2015

C. Swaak & J. Mennema, 'Het natuurzijdinkartel: beboeting van "feitelijk leidinggevend" en vereenvoudigde afdoening – ACM-besluiten inzake Carl Kühne KG en Burg B.V. d.d. 25 juni 2015', *M&M* 2015-6.

Tak 2014

A.Q.C. Tak, *Het Nederlandse Bestuursprocesrecht in theorie en praktijk – Boeken 2 en 3*, Oosterwijk: Wolf Productions 2014.

Temple Lang 1999

J. Temple Lang, 'Decentralised application of community competition law', *World Competition* 1999.

Temple Lang 2012

J. Temple Lang, 'Judicial review of competition decisions under the European Convention on Human Rights and the importance of the EFTA Courts: The Norway Post Judgment', *European Law Review* 2012-37.

Thibaut & Walker 1975

J. Thibaut & L. Walker, *Procedural justice: a psychological analysis*, Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates 1975.

Thibaut & Walker 1978

J. Thibaut & L. Walker, 'A theory of procedure', *California Law Review* 1978/66.

Trechsel 2006

S. Trechsel, *Human Rights in criminal proceedings*, Oxford: Oxford University Press 2006.

Tridimas 2006

T. Tridimas, *The General Principles of EU Law*, Oxford: Oxford University Press 2006.

Turno & Zwalocka-Turno 2012

B. Turno & A. Zwalocka-Turno, 'Legal professional privilege and the privilege against self-incrimination in EU competition law after the Lisbon Treaty – Is it time for a substantial change?', *Yearbook of Antitrust and Regulatory Studies* 2012-5, 6.

Tweel 2001

R.J.M. van den Tweel, 'Vindt de consument gehoor bij de NMa?', *SEW* 2001.

Tyler 1990

T.R. Tyler, *Why people obey the law*, New Haven CT: Yale University Press 1990.

Bij de Vaate 2012

D.M.A. bij de Vaate, 'De ontbindingsprocedure: rechtsmiddelenverbod en bewijsrecht', *ArA* 2012-3.

Varju 2014

M. Varju, *European Union Human Rights Law – The Dynamics of Interpretation and Context*, Cheltenham/Northampton: Edward Elgar 2014.

Ten Veen 2011

A. ten Veen en A. Collignon, 'De talmende bestuursrechter; verleden, heden en toekomst', *O&A* 2011/2.

Veenbrink 2015

J.M. Veenbrink, 'Het Handvest en de bescherming van nationale fundamentele rechten: een analyse in het licht van het Europees mededingingsrecht', *SEW* 2015-3.

Veeneman e.a. 2010

W. Veeneman e.a., *Evaluatie van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)*, Eindrapport, Den Haag: Ministerie van Economische Zaken 2010.

Vegter & Maandag 2015

J.G. Vegter & P.I.W.R. Maandag, 'Regelgeving en beleid door onafhankelijke toezichthouders: de praktijk van ACM', *RegelMaat* 2015-3.

Veldhuis & Veldhuis 2015

R.W. Veldhuis & W.J. Veldhuis, 'Column: Liever verdachte dan overtreder?', *Tijdschrift voor sanctierecht & onderneming* 2016-2/3.

Verburg 2010

D.A. Verburg, 'De bestuursrechter: van des werkmans beste raadsman tot bewijsrechtelijke spelverdeler – 15 jaar bewijsrecht onder de Awb', in: T. Barkhuysen, W. den Ouden & J.E.M. Polak (red.), *Bestuursrecht harmoniseren: 15 jaar Awb*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2010.

Verhey & Verheij 2005

L.F.M. Verhey & N. Verheij, 'De macht van de marktmeesters – Markttoezicht in constitutioneel perspectief', Preadvies voor de Nederlandse Juristen Vereniging, in: A.A. Rossum, L.F.M. Verhey, N. Verheij (red.), *Toezicht, Volume 135 van Handelingen der Nederlandse Juristen-Vereniging*, Deventer: Kluwer, 2005.

VerLoren van Themaat & Ottervanger 1992

P. VerLoren van Themaat & T.R. Ottervanger, 'Concentraties en joint ventures in het mededingingsrecht' (preadvies van de Vereeniging 'Handelsrecht'), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1992.

VerLoren van Themaat 1996

I.W. VerLoren van Themaat, 'De toepassing van het Europese kartelrecht door de Nederlandse rechter 1987-1995: te ingewikkeld?', *SER* 1996-5.

VerLoren van Themaat 1998

P. VerLoren van Themaat, 'Nieuw leven in de Wet Economische Mededinging of terug naar de Abtsweg?', *SEW* 1988-2.

VerLoren van Themaat 2004

I.W. VerLoren van Themaat, 'De toepassing van het kartelverbod door de NMA in 2003', *M&M* 2004-33.

Vermeij & Van Zijl 2011

M.J.N. Vermeij & R.E. van Zijl, annotatie bij: EHRM 30 juni 2011, 25041/07, *EHRC* 2011-135 (*Messier t. Frankrijk*).

Vesterdorf 2004

B. Vesterdorf, 'Legal professional privilege and the privilege against self-incrimination in EC law: recent development and current issues', *Fordham International Law Journal* 2004-28, 4.

Viering 1994a

M.L.W.M. Viering, *Het toepassingsgebied van artikel 6 EVRM* (diss. Nijmegen, KUN), Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1994.

Viering 1994b

M.L.W.M. Viering, 'Het arrest Bendenoun: een stap terug?', *NJB* 1994.

Vinken & Van Joolingen 2011

S.M.M.C. Vinken & M.J. van Joolingen, 'De redelijke termijn in het mededingingsrecht – Nog altijd redelijk?', *M&M*, 2011- 6.

Vitkauskas & Dikov 2012

D. Vitkauskas & G. Dikov, *Protecting the right to a fair trial under the European Convention on Human Rights* (Council of Europe human rights handbooks), Strasbourg: 2012.

Vogel 2012

L. Vogel, *French Competition Law*, Paris: LawLex 2012.

Voorhoof 2006

D. Voorhoof, 'Europees Mensenrechtenhof maakt (eindelijk) toepassing van artikel 10 EVRM in het kader van openbaarheid van bestuur en toegang tot bestuursdocumenten', *Mediaforum* 2006.

Vranken 2008

J.B.M. Vranken, *Algemeen deel. Een vervolg*, Deventer: Kluwer 2008.

De Waard 1987

B.M.W. de Waard, *Beginselen van behoorlijke rechtspleging, met name in het administratief recht*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink 1987.

De Waard 2009

B.W.N. de Waard, 'Maxis en Praxis: Verbod van willekeur', in: R. J. G. M. Widdershoven, B. J. Schueler, J. E. M. Polak, & T. Barkhuysen (Eds.), *AB Klassiek: Standaarduitspraken bestuursrecht, opnieuw en thematisch geannoteerd*, Deventer: Kluwer 2009.

Waelbroeck & Fosselard 1995

D. Waelbroeck & D. Fosselard, 'Should the decision-making power in EC antitrust procedures be left to an independent judge? – The impact of the European Convention of Human Rights on EC antitrust procedures', *YEL* 1995-15.

Wakefield 2007

J. Wakefield, *The right to good administration*, Den Haag: Kluwer 2007; H.-P. Nehl, 'Good administration as procedural right and/or principle?', in: H.C.H. Hofmann & A.H. Türk (Eds.), *Legal challenges in EU administration Law*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing 2009.

Ward 2014

A. Ward, 'Article 51: Field of application', in: S. Peers e.a., *The EU Charter of Fundamental Rights: a commentary*, Oxford: Hart Publishing 2014.

Wattel 1994

P.J. Wattel, 'Bendenoun, boeten en belastingen', *NJB* 1994.

Weiler 1986

J.H.H. Weiler, 'Eurocracy and distrust: some questions concerning the role of the European Court of Justice in the protection of fundamental human rights within the legal order of the European Communities', *Washington Law Review* 1986-61.

Wenders 2010

D.W.M. Wenders, *Doorwerking van de beginselen van behoorlijke rechtspleging in de bestuurlijke voorprocedures* (diss. Maastricht, UM), Deventer: Kluwer 2010.

Werden 2009

G.J. Werden, 'Sanctioning cartel activity: let the punishment fit the crime', *European Competition Journal* 2009, vol. 5, no. 1, p. 19-36; A. Stephan, 'Why morality should be excluded from the cartel criminalization debate', *New Journal of European Criminal Law* 2012-3, 2.

Wesseling, Offers & Mulder 2007

R. Wesseling, E.J. Offers en J. Mulder, 'De toepassing van de artikelen 6 en 24 Mededingingswet door de NMa in 2006', *M&M* 2007-7.

Wesseling 2010

R. Wesseling, 'De kartelhel', *M&M*, 2010-4.

Westerman & Wissink 2008

P. Westerman & M. Wissink, 'Rechtsgeleerdheid als rechtswetenschap', *NJB* 2008/440.

Whelan 2010

P. Whelan, 'Protecting human rights in the context of European antitrust criminalization' in: I. Lianos & I. Kokkoris (red.), *The reform of EC competition law: new challenges*, Deventer: Kluwer Law 2010.

Whelan 2014

P. Whelan, *The Criminalization of European Cartel Enforcement – Theoretical, Legal, and Practical Challenges*, Oxford: Oxford University Press 2014.

Widdershoven 2001

R.J.G.M. Widdershoven e.a., *Algemeen bestuursrecht 2001: hoger beroep*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2001.

Widdershoven e.a. 2007

R.J.G.M. Widdershoven e.a., *De Europese agenda van de Awb*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007.

Widdershoven 2011

R.J.G.M. Widdershoven, *Het beginsel van effectieve rechtsbescherming*, Utrecht: Europa Instituut Utrecht 2011.

Widdershoven & Barkhuysen 2011

R.J.G.M. Widdershoven & T. Barkhuysen, 'Smartengeld bij schending van mensenrechten', *NJB* 2011/11.

Widdershoven 2016

R.J.G.M. Widdershoven, 'Unitrading Revisited. Oncontroleerbaar bewijs tussen eerlijk proces en doeltreffendheid', *NTER* 2016-3.

Wiewel 1999

P.G. Wiewel, *Rechtsbescherming tegen bestraffing* (diss. Amsterdam, UvA), Nijmegen: Ars Aequi Libri 1999.

Wiggers, Struijlaart & Custers 2015

M. Wiggers, R. Struijlaart & M. Custers, 'Kroniek Nederlands mededingingsrecht 2014', *M&M* 2015-2.

Van Wijk, Konijnenbelt & Van Male 2002

H.D. van Wijk, W. Konijnenbelt & R.M. van Male, *Hoofdstukken van bestuursrecht*, Den Haag: Elsevier juridisch 2002.

Van Wijk, Konijnenbelt & Van Male 2011

H.D. Van Wijk, W. Konijnenbelt & R.M. van Male, *Hoofdstukken van bestuursrecht*, Den Haag: Elsevier Juridisch 2011.

De Wilde 2012

B. de Wilde, 'Het arrest Al-Khawaja & Tahery: het ondervragingsrecht uitgekleeft?', *DD* 2012,

De Wilde 2013

B. de Wilde, 'Het recht op antwoord', *NJCM Bulletin* 2013-5.

De Wilde 2015

B. de Wilde, *Stille getuigen – Het recht belastende getuigen in strafzaken te ondervragen*, Deventer: Kluwer 2015.

Willis 2001

P. Willis, 'You have the right to remain silent ...' or do you?', *ECLR* 2001-22.

Wils 1996

W.P.J. Wils, 'La compatibilité des procédures communautaires en matière de concurrence avec la Convention européenne des droits de l'homme', *Cahiers de droit européen* 1996-32, 3/4.

Wils 2003a

W.P.J. Wils, 'Self-incrimination in EC antitrust enforcement: a legal and economic analysis', *World Competition* 2003-26.

Wils 2003b

W.P.J. Wils, 'Does the effective enforcement of articles 81 and 82 EC require not only fines on undertakings, but also individual penalties, and in particular imprisonment?', in: C.D. Ehlermann and I. Atanasiu (Eds.), *European Competition Law Annual 2001: Effective Private Enforcement of EC Antitrust Law*, Oxford: Hart Publishing 2003.

Wils 2004

W.P.J. Wils, 'The combination of the investigative and prosecutorial function and the adjudicative function in EC antitrust enforcement: a legal and economic analysis', *World Competition* 2004-27, 2.

Wils 2005

W.P.J. Wils, 'Is criminalization of EU Competition law the Answer?', *World Competition* 2005/28, 2.

Wils 2008

W. Wils, 'Straffen, strafmaat en effectiviteit', in: P. Kalbfleisch, J. van Sinderen, A. van den Ende, M. van Oers & P.A.G. van Bergeijk (red.), *Trust en antitrust – Beschouwingen over 10 jaar Mededingingswet en 10 jaar NMa* 2008.

Wils 2010

W. Wils, 'The increased level of EU antitrust fines, judicial review and the ECHR', *World Competition* 2010-33.

Wils 2011

W. Wils, 'EU antitrust enforcement powers and procedural rights and guarantees: the interplay between EU law, national law, the Charter of Fundamental Rights of the EU and the European Convention on Human Rights', *World Competition* 2011-34.

Wils 2012

W.P.J. Wils, 'The oral hearing in competition proceedings before the European Commission', *World Competition: Law and Economics Review* 2012-35, 3.

Wils 2014

W.P.J. Wils, 'The compatibility with fundamental rights of the EU antitrust enforcement system in which the European Commission acts both as investigator and as first-instance decision maker', *World Competition* 2014-37, 1.

Wish 2008

R. Whish, *Competition Law*, Oxford: Oxford University Press 2008.

De Witte 2011

B. De Witte, 'The use of the ECHR and Convention case law by the European Court of Justice', in: P. Popelier, C. Van de Heyning en P. Van Nuffel (Eds.), *Human Rights protection in the European Legal Order*, Cambridge: Intersentia 2011.

Wladimiroff 1989

M. Wladimiroff, *Niets bijzonders. Een beschouwing over de dominantie van het bijzonder strafrecht bij de handhaving van sociaal-economische normen* (oratie Groningen), Deventer: Kluwer 1989.

Van der Woude 1995

M.H. van der Woude, 'Nederlands en Europees kartelrecht', *RM Themis* 1995-5.

Yin 2014

R.K. Yin, *Case study research: design and methods*, New Delhi: Sage 2014.

Zeeman & Feenstra 2014

A. Zeeman & A.A. Feenstra, 'Spreek is zilver, zwijgen is goud: een inlichtingenverplichting zonder waarborg fout?', *TBS&H* 2014-2.

Zingales 2010

N. Zingales, 'The hearing officer in EU competition law proceedings: ensuring respect for the right to be heard?', *Competition law Review* 2010-7, 1.

Zippro 2009

E.J. Zippro, *Privaatrechtelijke handhaving van het mededingingsrecht*, Deventer: Kluwer 2009.

Zuleeg 2002

M. Zuleeg, 'Criminal sanctions to be imposed on individuals as enforcement instruments in European competition law', in: C.D. Ehlermann & I. Atanasiu (Eds.), *European Competition Law Annual 2001: effective private enforcement of EC antitrust law*, Oxford: Hart Publishing 2002.

GERAADPLEEGDE JURISPRUDENTIE

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

EHRM 30 juni 1959 (besl.), 434/58 (*X t. Zweden*).

EHRM (besl.) 7 maart 1964, 1404/62 (*Wiechert t. Duitsland*).

EHRM 7 maart 1964, 1404/62 (*Wiechert t. Duitsland*).

EHRM 17 januari 1970, *Series A* vol. 11 (*Delcourt t. België*).

EHRM 16 juli 1971, *Series A* vol. 13 (*Ringelsen t. Oostenrijk*).

EHRM 21 februari 1975, 4451/70 (*Golder t. Verenigd Koninkrijk*).

EHRM 8 juni 1976, *Series A* vol. 22, *NJ* 1978, 223 (*Engel e.a. t. Nederland*).

EHRM 6 oktober 1976, 7306/75 (*X t. Verenigd Koninkrijk*).

EHRM Appl no 7370/76, 28 February 1977 (*X v Switzerland*).

EHRM 28 juni 1978, *Series A* vol. 27 (*König t. Duitsland*).

EHRM 6 september 1978, 5029/71 (*Klass e.a. t. Duitsland*).

EHRM 12 oktober 1978, 7050/75 (*Zand t. Oostenrijk*).

EHRM 9 oktober 1979, *NJ* 1980, 376 (*Airey t. Ierland*).

EHRM 27 februari 1980, *Series A* vol. 35 (*Deweert t. België*).

EHRM 10 maart 1980, 6210/73 (*Luedicke, Belkacem & Koc t. Duitsland*).

EHRM 23 juni 1981, *Series A* vol. 43 (*Le Compte, Van Leuven en De Meyere t. België*).

- EHRM 26 maart 1982, 8269/78 (*Adolf t. Oostenrijk*).
- EHRM 15 juli 1982, 8130/78 (*Eckle t. Duitsland*).
- EHRM 23 september 1982, 7151/75 en 7152/75 (*Sporrong en Lönnroth t. Zweden*).
- EHRM 1 oktober 1982, *Series A*, 53 (*Piersack t. België*).
- EHRM 10 december 1982, *Series A* vol. 56 (*Foti e.a. t. Italië*).
- EHRM 10 februari 1983, *Series A* vol. 58 (*Albert en Le Compte t. België*).
- EHRM 8 december 1983, *Series A* vol. 71 (*Pretto e.a. t. Italië*).
- EHRM 12 februari 1984, nr. 9024/80 (*Colozza t. Italië*).
- EHRM 21 februari 1984, *Series A* vol. 73, NJ 1988, 937 (*Öztürk t. Duitsland*).
- EHRM 22 februari 1984, 12954/87 (*Raimondo t. Italië*).
- EHRM 28 juni 1984, *Series A*, vol. 90 (*Campbell en Fell t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 22 oktober 1984 8790/79 (*Sramek t. Oostenrijk*).
- EHRM 26 oktober 1984, *Series A*, 86 (*Cubber t. België*).
- EHRM 18 december 1984, *Series A* vol. 88 (*Sporrong and Lönnroth t. Zweden*).
- EHRM 12 februari 1985, *Series A* no. 89 (*Colozza t. Italië*).
- EHRM 6 mei 1985, *Series A*, 92 (*Bönisch t. Oostenrijk*).
- EHRM 23 oktober 1985, *Series A* vol. 97 (*Benthem t. Nederland*).
- EHRM 29 mei 1986, *Series A* vol. 100 (*Deumeland t. Duitsland*).
- EHRM 8 juli 1986, *Series A* vol. 102 (*Lithgow e.a. t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 24 oktober 1986, *Series A* vol. 108 (*Agosi t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 26 maart 1987, *Series A* vol. 116 (*Leander t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 23 april 1987, *Series A* vol. 117 (*Poiss t. Oostenrijk*).
- EHRM 25 augustus 1987, *Series A*, vol. 123, NJ 1988, 938 (*Lutz*).
- EHRM 27 oktober 1987, *Series A* vol. 125 (*Pudas t. Zweden*).
- EHRM 29 april 1988, *Series A* vol. 132 (*Belilos t. Zwitserland*).
- EHRM 26 mei 1988, 10563/83 (*Ekbatani t. Zweden*).
- EHRM 20 juni 1988, *Series A* nr. 137 (*Schonenberger & Durmaz t. Zwitserland*).
- EHRM 12 juli 1988, *Series A* vol. 114 (*Schenk t. Zwitserland*).
- EHRM 12 juli 1988, *Series A* vol. 114 (*Schenk t. Zwitserland*).
- EHRM 7 oktober 1988, *Series A*, 141 (*Salabiaku t. Frankrijk*).
- EHRM 6 december 1988, 10588/83, 10589/83, 10590/83 (*Barberà, Messegué en Jabardo t. Spanje*).
- EHRM 24 mei 1989, *Series A* vol.154 (*Hauschildt t. Denemarken*).
- EHRM 22 juni 1989, *Series A* vol. 155 (*Langborger t. Zweden*).
- EHRM 7 juli 1989, 10454/83 (*Gaskin t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 7 juli 1989, *Series A* vol. 159 (*Tre Traktören Aktiebolag t. Zweden*).
- EHRM 7 juli 1989, 10857/84 (*Bricmont t. België*).
- EHRM 24 oktober 1989, *Series A*,162 (*H. t. Frankrijk*).
- EHRM 20 november 1989, 10572/83 (*Markt Intern Verlag GmbH & Klaus Beermann t. Duitsland*).
- EHRM 20 november 1989, 11454/85, NJ 1990/245 (*Kostovski t. Nederland*).
- EHRM 19 december 1989, 10964/84 (*Brozicek t. Italië*).
- EHRM 19 december 1989, *Series A* vol. 168, NJ 1994/26 (*Kamasinski t. Oostenrijk*).
- EHRM 21 februari 1990, *Series A* vol. 171 (*Håkansson en Sturesson t. Zweden*).

- EHRM 22 mei 1990, *Series A*. vol. 177 (*Weber t. Zwitserland*).
- EHRM 28 juni 1990, *Series A* vol. 179 (*Obermeier t. Oostenrijk*).
- EHRM 27 september 1990, *Series A* vol. 186 (*Windisch t. Oostenrijk*).
- EHRM 19 december 1990, *Series A* vol. 191 (*Delta t. Frankrijk*).
- EHRM 19 december 1990, 11444/85 (*Delta t. Frankrijk*).
- EHRM 19 februari 1991, *Series A* vol. 194 (*Isgrò t. Italië*).
- EHRM 19 maart 1991, 11069/84 (*Cardot t. Frankrijk*).
- EHRM 26 april 1991, 12398/86 (*Asch t. Oostenrijk*).
- EHRM 27 augustus 1991, *Series A* vol. 210 (*Demicoli t. Malta*).
- EHRM 28 augustus 1991, 11170/84, 12876/87, 13468/87 (*Brandstetter t. Oostenrijk*).
- EHRM 23 oktober 1991, *Series A* vol. 214 (*Muyldermans t. België*).
- EHRM 29 oktober 1991, *Series A* vol. 212 (*Fejde t. Zweden*).
- EHRM 29 oktober 1991, 11274/84 (*Jan Åke Andersson t. Zweden*).
- EHRM 29 oktober 1991, 11826/85 (*Helmers t. Zweden*).
- EHRM 27 februari 1992, *Series A* vol. 231 (*Tusa t. Italië*).
- EHRM 27 februari 1992, *Series A* vol. 232 (*Stenuit t. Frankrijk*).
- EHRM 26 maart 1992, *Series A* vol. 234 (*Editions Periscope t. Frankrijk*).
- EHRM 22 april 1992, 12351/86 (*Vidal t. België*).
- EHRM 15 juni 1992, *Series A* vol. 238 (*Lüdi t. Zweden*).
- EHRM 12 oktober 1992, 14104/88 (*T. t. Italië*).
- EHRM 16 december 1992, *Series A* vol. 247 (*Edwards t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 16 december 1992, *Series A* nr. 251 (*Niemietz t. Duitsland*).
- EHRM 16 december 1992, NJ 1993, 400 (*Niemietz t. Duitsland*).
- EHRM 25 februari 1993, 10828.84, BNB 1993/350, NJ 1993, 485 (*Funke t. Frankrijk*).
- EHRM 23 juni 1993, *Series A* vol. 262 (*Ruiz-Mateos t. Spanje*).
- EHRM 24 juni 1993, *Series A* vol. 263, FED 1993/920 (*Schuler-Zraggen t. Zwitserland*).
- EHRM 21 september 1993, *Series A* vol. 268-A (*Zumtobel t. Oostenrijk*).
- EHRM 21 september 1993, *Series A* vol. 268 –B (*Kremzow t. Oostenrijk*).
- EHRM 21 oktober 1993, 17265/90 (*Alvaro Baragiola t. Zwitserland*).
- EHRM 27 oktober 1993, *Series A* vol. 274 (*Dombo Beheer B.V. t. Nederland*).
- EHRM 23 november 1993, *Series A*, 27 (*Poitrimol t. Frankrijk*).
- EHRM 24 november 1993, *Series A*, 275 (*Imbrioscia t. Zwitserland*).
- EHRM 25 november 1993, *Series A* vol. 279 (*Zander t. Zweden*).
- EHRM 22 februari 1994, *Series A* vol. 281 (*Raimondo t. Italië*).
- EHRM 23 februari 1994, 18928/91 (*Fredin t. Zweden (No.2)*).
- EHRM 24 februari 1994, *Series A* vol. 284, NJ 1994/496 (*Bendenoun t. Frankrijk*).
- EHRM 23 maart 1994, 14220/88 (*Ravnsborg t. Zweden*).
- EHRM 23 maart 1994, *Series A* vol. 286 (*Silvoia Pontes t. Portugal*).
- EHRM 6 april 1994, 20774/92 (*Hoos t. Nederland*).
- EHRM 21 september 1994, *Series A* vol. 294 (*Fayed t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 22 september 1994, *Series A* vol. 297 (*Lala t. Nederland*).
- EHRM 9 december 1994, *Series A* vol. 301, NJ 1996, 374 (*Stran Greek Refineries en Stratis Andreadis (Holy monasteries) t. Griekenland*).
- EHRM 9 december 1994, *Series A* vol. 303 (*Ruiz Torija t. Spanje*).

- EHRM 22 februari 1995, 20872/92 (*A.B. t. Zwitserland*).
- EHRM 24 februari 1995, *Series A* vol. 307, NJ 1995, 596, m.nt. J. de Boer (*McMichael t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 11 maart 1995, 10733/84 (*Asociación de Aviadores de la República t. Spanje*).
- EHRM 26 april 1995, *Series A* vol. 312 (*Fischer t. Oostenrijk*).
- EHRM 5 mei 1995, *Series A* vol. 316 (*Air Canada t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 19 juli 1995, *Series A* vol. 322 (*Kerojärvi t. Finland*).
- EHRM 28 september 1995, 14570/89 (*Procola t. Luxemburg*).
- EHRM 23 oktober 1995, 15523/89 (*Schmautzer t. Oostenrijk*).
- EHRM 23 oktober 1995, *Series A* vol. 328 (*Gradinger t. Oostenrijk*).
- EHRM 23 oktober 1995, *Series A* vol. 328 (*Umlauft t. Oostenrijk*).
- EHRM 31 oktober 1995, 14556/89 (*Ppamichalopoulos t. Griekenland*).
- EHRM 22 november 1995, *Series A* vol. 335 (*Bryan t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 8 februari 1996, 18731/91 (*John Murray t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 19 februari 1996, 16206/90 (*Botten t. Noorwegen*).
- EHRM 20 februari 1996, 15764/89 (*Lobo Machado t. Portugal*).
- EHRM 20 februari 1996, 19075/91 (*Vermeulen t. België*).
- EHRM 22 februari 1996, 57/1994/504/586 (*Putz t. Oostenrijk*).
- EHRM 26 maart 1996, 20524/92 NJ 1996/741 (*Doornson t. Nederland*).
- EHRM 10 juni 1996, 22399/93, ECHR 1996-III (*Pullar t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 7 augustus 1996, 19874/92 (*Ferrantelli en Santangelo t. Italië*).
- EHRM 26 september 1996, 18978/91 (*Miaillhe t. Frankrijk (no. 2)*).
- EHRM 23 oktober 1996, 21920/93 (*Levages Prestations Services t. Frankrijk*).
- EHRM 23 oktober 1996, 17748/91 (*Ankerl t. Zwitserland*).
- EHRM 17 december 1996, 19187/91, BNB 1997/254, NJ 1997, 699, m.nt. G. Knigge (*Saunders t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 17 december 1996, 20641/92, JB 1997/43 (*Terra Woningen t. Nederland*).
- EHRM 18 februari 1997, 18990/91 (*Nideröst Huber t. Zwitserland*).
- EHRM 24 februari 1997, 19983/92 (*De Haes en Gijssels t. België*).
- EHRM 25 februari 1997, 22107/93 (*Findlay t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 18 maart 1997, 21497/93, JB 1997/112 (*Mantovanelli t. Frankrijk*).
- EHRM 19 maart 1997, 18357/91, NJ 1998, 434 (*Hornsby t. Griekenland*).
- EHRM 23 april 1997, 21363/93, 21364/93, 21427/93, 22056/93, NJ 1997/635 (*Van Mechelen t. Nederland*).
- EHRM 28 mei 1997, 16717/90 (*Pauger t. Oostenrijk*).
- EHRM 25 juni 1997, 20122/92 (*Van Orshoven t. België*).
- EHRM 1 juli 1997, 26433/95 (*Torri t. Italië*).
- EHRM 1 juli 1997, 23196/84 (*Rolf Gustafson t. Zweden*).
- EHRM 23 september 1997, 22410/93 (*Robins t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 24 september 1997, 93/1996/712/909, JB 1997/281, m.nt. A.W. Heringa (*Garyfallou AEBE*).
- EHRM 20 oktober 1997, NJ 1998/758 (*Serves t. Frankrijk*).
- EHRM 21 oktober 1997, 120/1996/732/938 (*Pierre-Bloch*).
- EHRM 30 november 1997, 8950/80 (*H. t. België*).

- EHRM 16 december 1997, 25420/94 (*Tejedor Garcia t. Spanje*).
- EHRM 19 januari 1998, 28530/95 (*X t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 19 februari 1998, 14967/89 (*Guerra e.a. t. Italië*).
- EHRM 19 februari 1998, 8/1997/792/993 (*Allan Jacobsson t. Zweden (No. 2)*).
- EHRM 25 maart 1998, EHRC 1998-II (*Kopp t. Zwitserland*).
- EHRM 27 maart 1998, 21351/93 (*J.J. t. Nederland*).
- EHRM 27 maart 1998, 21981/93 (*K.D.B. t. Nederland*).
- EHRM 21 april 1998, 22600/93 (*Daud t. Portugal*).
- EHRM 9 juni 1998, 10/1997/794/995-996 (*McGinley & McEgan t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 10 juli 1998, 20390/92 en 21322/92 (*Tinnelly & Sons ltd e.a. & McElduff e.a. t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 2 september 1998, 26138/95 (*Lauko t. Slowakije*).
- EHRM 9 september 1998, 35138/97 (*Ayyildiz t. Nederland*).
- EHRM 11 mei 1999, 30505/96 (*Huikko t. Finland*).
- EHRM 29 september 1999, 37475/97 en 39036/97 (*Smith & Ford t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 28 oktober 1999, 26790/95, EHRC 1996/6 m.nt. K. Albers (*Escoubet t. België*).
- EHRM 28 oktober 1999, 24846/94, 34165/96 en 34173/96, EHRC 1999/5 m.nt. H. Janssen (*Zielinski, Pradal & Gonzalez e.a. t. Frankrijk*).
- EHRM 23 november 1999, 26507/95 (*Müller t. Oostenrijk*).
- EHRM 25 november 1999, 30509/96 (*Vihunen t. Finland*).
- EHRM 16 februari 2000, 28901/95, EHRC 2000, m.nt. T. Spronken (*Rowe & Davis t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 16 februari 2000, 27052/95 (*Jasper t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 16 februari 2000, 29777/96 (*Fitt t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 23 maart 2000, 36707/97 (*Haralambidis Y Haralambidis Liberpa SA & Liberpa Ltd t. Griekenland*).
- EHRM 28 maart 2000, 38042/97 (*Zanatta t. Frankrijk*).
- EHRM 6 april 2000, 26772/95 (*Labita t. Italië*).
- EHRM 13 juli 2000, 41963/98 (*Scozarri t. Italië*).
- EHRM 25 juli 2000, nrs. 24954/94, 24971/94 & 24972/94 (*Tierce e.a. t. San Marino*).
- EHRM 19 september 2000, 29522/95, 30056/96 en 30574/96 (*I.J.L. e.a. t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 7 november 2000, 39374/98, EHRC 2000/93 m.nt. H.L. Janssen (*Anagnostopoulos e.a. t. Griekenland*).
- EHRM 7 november 2000, 35606/9, EHRC 2000/92, m.nt. A.W. Heringa (*Kingsley t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 14 november 2000, 27783/95 (*T. t. Oostenrijk*).
- EHRM 21 december 2000, 36887/97 (*Quinn t. Ierland*).
- EHRM 6 februari 2001, 31145/96 en 35580/97 (*Wilkinson en Allen t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 13 februari 2001, 25116/04 (*Schöps t. Duitsland*).
- EHRM 27 februari 2001, 33354/96, NJ 2002, 101 (*Lucà t. Italië*).
- EHRM 3 mei 2001, 31827/96, BNB 2002/26, NJ 2003, 354 (*J.B. t. Zwitserland*).
- EHRM 17 mei 2001 (besl.), nr. 57655/08 (*Suhadolc t. Slovenië*).
- EHRM 5 juni 2001, 35685/97 (*Mills t. Verenigd Koninkrijk*).

- EHRM 14 juni 2001, 20491/92 (*Medenica t. Zwitserland*).
- EHRM 16 juni 2001, 36533/97 (*Atlas t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 28 juni 2001, 37292/97 (*F.R. t. Zwitserland*).
- EHRM 5 juli 2001, 41087/98, EHRC 2001/56, m.nt. T. v. Kampen & F.P. Ölçer (*Philips t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 12 juli 2001, 44759/98 (*Ferrazzini t. Italië*).
- EHRM 20 juli 2001, 30882/96 (*Pellegrini t. Italië*).
- EHRM 27 september 2001, 23272/07 (*Hrdalo t. Kroatië*).
- EHRM 29 september 2001, nr. 3127/09 (*Flisar t. Slovenië*).
- EHRM 16 oktober 2001, 39846/98 (*Brennan t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 20 december 2001, 32899/96 (*Buckberger t. Oostenrijk*).
- EHRM 20 december 2001, 33900/96 (*S.P. t. Duitsland*).
- EHRM 14 februari 2002, 26668/95, NJ 2002, 378 (*Visser t. Nederland*).
- EHRM 16 april 2002, 37971/97, EHRC 2002/46, NJCM-Bulletin 2003/1 (*Cola Est e.a. t. Frankrijk*).
- EHRM 25 april 2002 (besl.), 64336/01 (*Varela Assalino t. Portugal*).
- EHRM 28 mei 2002, 35605/97 (*Kingsley t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 18 juni 2002, 24541/94 (*Wierzbicki t. Polen*).
- EHRM 2 juli 2002, 34209/96 (*S.N. t. Zweden*).
- EHRM 11 juli 2002, 36590/97 (*Göç t. Turkije*).
- EHRM 23 juli 2002, 34619/97 (*Janosevic t. Zweden*).
- EHRM 23 juli 2002, 36985/97 (*Västberga Taxi Aktiebolag & Vulic t. Zweden*).
- EHRM 5 september 2002 (besl.), 42057/98 (*Speil t. Oostenrijk*).
- EHRM 10 september 2002, 76574, FED 2003, 589 (*Allen t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 12 november 2002, 28394/95 (*Döry t. Zwitserland*).
- EHRM 12 november 2002, 32559/96 (*Fortum Oil en Gas Oy t. Finland*).
- EHRM 3 december 2002, 53892/00 (*Lilly t. Frankrijk*).
- EHRM 17 december 2002, ECHR 2003/17 (*Venema t. Nederland*).
- EHRM 7 januari 2003, 54528/00 (*Korellis t. Cyprus*).
- EHRM 14 januari 2003, 27751/95 (*K.A. t. Finland*).
- EHRM 16 januari 2003, 62763/00 (*Verlagsgruppe News GMBH t. Oostenrijk*).
- EHRM 11 februari 2003, 34964/97, 30287/96, 29327/95 en 56568/00 (*Ringvold, Hammern, O. en Y. t. Noorwegen*).
- EHRM 13 februari 2003, 49636/99 (*Chevol t. Frankrijk*).
- EHRM 27 februari 2003, nr. 54999/00 (*Axen t. Duitsland*).
- EHRM 27 februari 2003, 54999/00 (*Axen t. Duitsland*).
- EHRM 27 maart 2003, nr. 10390/09 (*Berdajs t. Slovenië*).
- EHRM 10 april 2003, 43454/98 (*Bakker t. Oostenrijk*).
- EHRM 24 april 2003, 44962/98 (*Yvon t. Frankrijk*).
- EHRM 6 mei 2003, 48898/99 (*Perna t. Italië*).
- EHRM 6 mei 2003, AB 2003/211 (*Kleyn t. Nederland*).
- EHRM 13 mei 2003, 59290/00 (*Montcornet de Caumont t. Frankrijk*).
- EHRM 3 juni 2003, 54559/00 (*Morel t. Frankrijk*).
- EHRM 12 juni 2003, 48015/99 (*Easterbrook t. Verenigd Koninkrijk*).

- EHRM 1 juli 2003, 37801/97 (*Suominen t. Finland*).
- EHRM 8 juli 2003, EHRC 2003, 71 (*Hatton e.a. t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 15 juli 2003, 32559/96 (*Fortum t. Finland*).
- EHRM 22 juli 2003, 39647/98 en 40461/98 (*Edwards & Lewis t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 24 september 2003, 39482/98 (*Dowsett t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 9 oktober 2003, 39665/98 en 40086/98 (*Ezeh en Connors t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 15 oktober 2003, 32599/96 (*Fortum t. Finland*).
- EHRM 18 november 2003, 54109/00 (*Chadwich t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 25 november 2003, 57795/00 (*Pursiheimo t. Finland*).
- EHRM 16 december 2003, 57067/00, ECHR 2003-XII (*Grieves t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 27 januari 2004, 54445/00 (*Verhoek t. Nederland*).
- EHRM 27 januari 2004, 44484/98 (*Lorsé t. Nederland*).
- EHRM 27 januari 2004, 54445/00 (*Verhoek t. Nederland*).
- EHRM 3 februari 2004, 50230/99 (*Laukkanen en Manninen t. Finland*).
- EHRM 12 februari 2004 (besl.), nr. 69264/01 (*De Lorenzo t. Italië*).
- EHRM 12 februari 2004, 43284/98, EHRC 2004/28 (*Morel t. Frankrijk*).
- EHRM 4 maart 2004, 47650/99 (*Silvester's Horeca Service t. België*).
- EHRM 8 april 2004, 38544/97 (*Weh t. Oostenrijk*).
- EHRM 25 mei 2004, 994/03 (*Cornelis t. Nederland*).
- EHRM 1 juni 2004, 44925/98 (*Valová, Slezák en Slezák t. Slowakije*).
- EHRM 3 juni 2004, 69042/01, 69050/01, 69054/01, 69055/01, 69056/01 en 69058/01 (*Neste St. Petersburg e.a. t. Rusland*).
- EHRM 15 juni 2004, 1814/02 (*Stepinska t. Frankrijk*).
- EHRM 8 juli 2004, 44734/98 (*Libert t. België*).
- EHRM 18 augustus 2004, 56651/00, EHRC 2004/73 m.nt. T. Spronken (*Destrehem t. Frankrijk*).
- EHRM 10 november 2004, 62361/00 (*Riccardi Pizzati t. Italië*).
- EHRM 16 november 2004, 41673/98 (*Bruncrona t. Finland*).
- EHRM 8 februari 2005, 55853/00 (*Miller t. Zweden*).
- EHRM 22 maart 2005, 46601/99 (*M.S. t. Finland*).
- EHRM 24 maart 2005, nr. 9808/02 (*Stoichkov t. Bulgarije*).
- EHRM 28 april 2005, 43578/98 (*I.d. t. Bulgarije*).
- EHRM 5 mei 2005, 994/03 (*Cornelis t. Nederland*).
- EHRM 10 mei 2005, 19354/02 (*Thomas t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 12 mei 2005, 46221/99 (*Öcalan t. Turkije*).
- EHRM 31 mei 2005, 29346/95 (*K.S. t. Finland*).
- EHRM 2 juni 2005, 38240/02 (*Zolotas t. Griekenland*).
- EHRM 28 juni 2005, 18114/02 (*Hermi t. Italië*).
- EHRM 30 juni 2005, 45036/98 (*Bosphorus t. Ierland*).
- EHRM 28 juli 2005, 33538/96 (*Alatulkkila t. Finland*).
- EHRM 6 september 2005, 65518/01 (*Salov t. Oekraïne*).
- EHRM 27 september 2005, 50882/99 (*Petri Sallinen e.a. t. Finland*).
- EHRM 4 oktober 2004, 6563/03 (*Shannon t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 19 oktober 2005, 32555/96 (*Roche t. Verenigd Koninkrijk*).

- EHRM 15 november 2005, 44302/02 (*J.A. Pye (Oxford) t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 24 november 2005, 49429/99 (*Capital Bank AD t. Bulgarije*).
- EHRM 1 maart 2006, 56581/00 (*Sejdovic t. Italië*).
- EHRM 21 maart 2006, 39765/04 (*Sale t. Frankrijk*).
- EHRM 29 maart 2006, 62361/00 (*Pizzati t. Itali (no. 2.)*).
- EHRM 6 april 2006, 46917/99 (*Stankiewicz t. Polen*).
- EHRM 12 april 2006, 58675/00 (*Martinie t. Frankrijk*).
- EHRM 30 mei 2006, 38184/03 (*Matyjek t. Polen*).
- EHRM 7 juni 2006, 39594/98 (*Kress t. Frankrijk*).
- EHRM 8 juni 2006, 10337/104 (*Lupsa t. Roemenië*).
- EHRM 15 juni 2006, 57785/00 (*Zlinsat, spol s.r.o. t. Bulgarije*).
- EHRM 10 juli 2006, nr. 19101/03 (*Sdruženi Jihočeské Matky t. Tsjechië*).
- EHRM 11 juli 2006, 54810/00 (*Jalloh t. Duitsland*).
- EHRM 11 september 2006, 22007/03 (*Sapunarescu t. Duitsland*).
- EHRM 21 september 2006, EHRC 2006/129 (*Moser t. Oostenrijk*).
- EHRM 3 oktober 2006, nr. 74341/01 (*Karahanoğlu t. Turkije*).
- EHRM 18 oktober 2006, 18114/02 (*Hermi t. Italië*).
- EHRM 18 oktober 2006, nr. 18114/02 (*Hermi t. Italië*).
- EHRM 24 oktober 2006, 40426/98 (*Martin t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 9 november 2006, ECHR 2006-XIII (*Kaste en Mathisen t. Noorwegen*).
- EHRM 14 november 2006, 60860/00 (*Tsfayo t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 23 november 2006, 73053/01, AB 2007/51, m.nt. T. Barkhuysen (*Jussila t. Finland*).
- EHRM 15 februari 2007, 43432/02 (*Verdú Verdú t. Spanje*).
- EHRM 1 maart 2007, 72967/01 (*Belevitskiy t. Rusland*).
- EHRM 24 april 2007, 40412/98 (*V. t. Finland*).
- EHRM 24 april 2007, 38184/03 (*Matyjek t. Polen*). EHRM 21 juni 2007, 25053/05 (*Ferreira Alves t. Portugal (No. 3)*).
- EHRM 20 mei 2007, 25774/05 (*Bistrovic t. Kroatië*).
- EHRM 12 juni 2007, 70204/01 (*Frétot t. Frankrijk*).
- EHRM 29 juni 2007, 15809/02 en 25624/02 (*O'Halloran & Francis t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 17 juli 2007, nr. 61557/00 (*Oy en Karanko t. Finland*).
- EHRM 29 augustus 2007, 71/1996/690/882 (*A.P., M.P. en T.P. t. Zwitserland*).
- EHRM 27 september 2007, 35522/04 (*Vassilios Stavropoulos t. Griekenland*).
- EHRM 15 november 2007, 26986/03 (*Galstyan t. Armenië*).
- EHRM 6 december 2007, JV 2008/32, m.nt. P. Boeles (*Liu en Liu t. Rusland*).
- EHRM 18 december 2007, 3738/02 (*Marini t. Albanië*).
- EHRM 15 januari 2008, 37469/05 (*Luboch t. Polen*).
- EHRM 15 februari 2008, 27278/03 (*Arvanitaki-Roboti e.a. t. Griekenland*).
- EHRM 4 maart 2008, nr. 11529/02 (*Hüseyin Turan t. Turkije*).
- EHRM 27 maart 2008, nr. 34499/06 (*Peric t. Kroatië*).
- EHRM 3 april 2008, 773/03 (*Regent Company t. Oekraïne*).
- EHRM 8 april 2008, 21151/04, EHRC 2008, 75 (*Megadat.com SRL t. Moldavië*).
- EHRM 22 juli 2008, 32993/02 (*Lehtinen t. Finland*).
- EHRM 22 juli 2008, 40199/02 (*Kallio t. Finland*).

- EHRM 24 juli 2008, 18603/03 (*André e.a. t. Frankrijk*).
- EHRM 24 juli 2008, 41461/02 (*Romanov t. Rusland*).
- EHRM 31 juli 2008, 72034/01 (*Družstevni Záložna Pria e.a. t. Tsjechië*).
- EHRM 25 september 2008, 42123/06 (*Paraponiaris t. Griekland*).
- EHRM 7 oktober 2008, 35228/03 (*Bogumil t. Portugal*).
- EHRM 9 oktober 2008, 38238/04 (*Forminster Enterprises Limited t. Tsjechië*).
- EHRM 4 december 2008, 1111/02 (*Trofimov t. Rusland*).
- EHRM 11 december 2008, 6293/04 (*Mirilashvili t. Rusland*).
- EHRM 5 januari 2009, 22330/05, EHRC 2009/57 (*Olujic t. Kroatië*).
- EHRM 13 januari 2009, 926/05 (*Taxquet t. België*).
- EHRM 29 januari 2009, 77018/01 (*Polyakov t. Rusland*).
- EHRM 5 februari 2009, nr. 22330/05 (*Olujic t. Kroatië*).
- EHRM 3 maart 2009, 4411/04 (*Bacanu e.a. t. Roemenië*).
- EHRM 14 april 2009, nr. 37374/05, EHRC 2009/74, m.nt. W. Hins (*Társaság a Szabadságokért t. Hongarije*).
- EHRM 21 april 2009, 19235/03, FED 2009/69 (*Marttinen t. Finland*).
- EHRM 26 mei 2009, nr. 31475/05 (*Kenedi t. Hongarije*).
- EHRM 11 juni 2009, 35298/04 (*Trgo t. Kroatië*).
- EHRM 11 juni 2009, 5242/04 (*Dubus Sa t. Frankrijk*).
- EHRM 17 september 2009, 10249/03 (*Scoppola t. Italië (no. 2)*).
- EHRM 15 oktober 2009, 17056/06, AB 2010, 75 (*Micallef t. Malta*).
- EHRM 27 oktober 2009, 42509/05 (*Crompton t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 5 januari 2010, 13102/04 (*Impar t. Litouwen*).
- EHRM 9 maart 2010, 60705/08 (*Petuhovs t. Oostenrijk*).
- EHRM 27 april 2010, 23083/05 (*Hudáková en andere t. Slowakije*).
- EHRM 12 mei 2010, 32435/06 (*Kammerer t. Oostenrijk*).
- EHRM 20 juli 2010, AB 2011/132 (*A. t. Nederland*).
- EHRM 28 september 2010, 40156/07 (*A.S. t. Finland*).
- EHRM 26 oktober 2000, nr. 30210/97 (*Kudla t. Polen*).
- EHRM 30 november 2010, 23614/08, EHRC 2011/22 (*Henryk Urban & Ryszard Urban t. Polen*).
- EHRM 21 december 2010, 29408/08 (*Canal Plus*).
- EHRM 21 december 2010, 29613/08 (*Primagaz t. Frankrijk*).
- EHRM 11 januari 2011, 6684/05 (*McKeown t. Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 18 januari 2011, 45482/06 (*Bok t. Nederland*).
- EHRM 27 januari 2011, 42224/02 (*Krivosphapkin t. Rusland*).
- EHRM 27 maart 2011, nr. 10390/09 (*Berjads t. Slovenië*).
- EHRM 29 maart 2011, 50084/06 (*RBTF t. België*).
- EHRM 12 april 2011, 34388/05 (*Çelik (Bozkurt) t. Turkije*).
- EHRM 26 april 2011, 31351/06 (*Steulet t. Zwitserland*).
- EHRM 28 juni 2011, 20197/03 (*Miminoshvili t. Rusland*).
- EHRM 30 juni 2011, 25041/07, EHRC 2011/135 (*Messier t. Frankrijk*).
- EHRM 19 juli 2011, nr. 23954/10 (*Uj t. Hongarije*).
- EHRM 21 juli 2011, 32181/04 en 35122/05 (*Sigma Radio Television Ltd t. Cyprus*).

- EHRM 26 juli 2011, 35485/05, 45553/05, 35680/05, 36085/05 (*Huseyn en andere t. Azerbeidzjan*).
- EHRM 27 september 2011, 43409/08, EHRC 2012/7, m.nt. A.M.L. Jansen; AB 2012/9, m.nt. T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik (*Menarini t. Italië*).
- EHRM 6 oktober 2011, 23465/03 (*Agrokompleks t. Oekraïne*).
- EHRM 22 november 2011, 18544/08 (*Central Mediterranean Development Corporation Ltd. t. Malta*).
- EHRM 24 november 2011, 49429/99 (*Capital Bank AD t. Bulgarije*).
- EHRM 15 december 2011, 26766/05 en nr. 22228/06 (*Al-Khawaja en Tahery/Verenigd Koninkrijk*).
- EHRM 13 maart 2012, 5605/04 (*Karpenko t. Rusland*).
- EHRM 5 april 2012, 11663/04, EHRC 2012/135, m.nt. R.E.C.M. Niessen, FED 2012/77, m.nt. E. Thomas (*Chambaz t. Zwitserland*).
- EHRM 17 april 2012, 21539/07 (*Steininger t. Oostenrijk*).
- EHRM 10 mei 2012, 28328 (*Aigner t. Oostenrijk*).
- EHRM 19 juli 2012, 29881/07 (*Sievert t. Duitsland*).
- EHRM 19 juli 2012, 26171/07 (*Hümmer t. Duitsland*).
- EHRM 6 december 2012, 12323/11 (*Michaud t. Frankrijk*).
- EHRM 9 januari 2013, 21722/11 (*Oleksandr Volkov t. Oekraïne*).
- EHRM 11 februari 2013, 56568/00 (56568/00) (*Y. t. Noorwegen*).
- EHRM 28 februari 2013, nr. 11411/11 (*Milenović t. Slovenië*).
- EHRM 14 maart 2013, 24117/08, EHRC 2013/123 (*Bernh Larsen t. Noorwegen*).
- EHRM 25 juni 2013, nr. 48135/06, EHRC 2013/235, m.nt. C.B. Modderman & R. Nehmelman (*Youth Initiative for Human Rights t. Servië*).
- EHRM 10 oktober 2013, 51355/10 (*Topić t. Kroatië*).
- EHRM 12 november 2013, 36181/05 (*Galina Kostova t. Bulgarije*).
- EHRM 5 december 2013, 22635/09 (*Willroider t. Oostenrijk*).
- EHRM 4 maart 2014, 18640/10, 18647/10, 18668/10 en 18698/10 (*Grande Stevens e.a. t. Italië*).
- EHRM 29 april 2014, 9043/05 (*Natsvlishvilli en Togonidze t. Georgië*).
- EHRM 2 oktober 2014, 97/11, EHRC 2015/28 (*Delta Pekámy t. Tsjechië*).
- EHRM 17 februari 2015, nr. 6987/07, EHRC 2015/99, m.nt. C.B. Modderman (*Guseva t. Bulgarije*).
- EHRM 2 april 2015, 63629/10 en 60567/10 (*Vinci & GTM t. Frankrijk*).
- EHRM 15 maart 2016, 39966/09 (*Gillissen t. Nederland*).

Hof van Justitie van de Europese Unie

- HvJ EG 16 december 1978, 40/73 – 48/73, 50/73, 54/73 – 56/73, 111/73, 113/73 en 114/73, *Jur.* 1975, p. 1663 (*Coöperatieve Vereniging 'Suiker Unie' e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 15 oktober 1987, 222/86, *Jur.* 1987, p. 4097 (*Heylens*).
- HvJ EG 22 maart 1961, 42/59 en 49/59, *Jur.* 1961, p. 103 (*SNUPAT t. Hoge Autoriteit*).
- HvJ EG 12 december 1962, 26/62, *Jur.* 1963, p. 3 (*Van Gend & Loos*).
- HvJ EG 4 juli 1963, 32/62, *Jur.* 1963, p. 49 (*Alvis t. Raad*).

- HvJ EG 15 juli 1964, 6/64, *Jur.* 1964, p. 1255 (*Costa/ENEL*).
- HvJ EG 30 juni 1966, 61/65, *Jur.* 1996, p. 377 (*Vaassen-Göbbels*).
- HvJ EG 15 juli 1970, 45/69, *Jur.* 1970, p. 661 (*ACF Chemiefarma e.a. t. Commissie (Quinine)*).
- HvJ EG 15 juli 1970, 44/69, *Jur.* 1970, p. 733 (*Buchler t. Commissie*).
- HvJ EG 14 juli 1972, 57/69, *Jur.* 1972, p. 57/69 (*ACNA t. Commissie*).
- HvJ EG 23 oktober 1974, 17/74, *Jur.* 1974, p. 1063 (*Transocean Marine Paint Association t. Commissie*).
- HvJ EG 16 december 1976, 33/76, *Jur.* 1976, p. 1989 (*Rewe*).
- HvJ EG 29 mei 1977, C-299/95, *Jur.* 1997, p. I-2629 (*Kremzow*).
- HvJ EG 13 februari 1979, 85/76, *Jur.* 1979, p. 461 (*Hoffmann-La Roche*).
- HvJ EG 26 juni 1980, 136/79, *Jur.* 1980, p. 2033 (*National Panasonic t. Commissie*).
- HvJ EG 10 juli 1980, 30/78, *Jur.* 1980, p. 2229 (*Distillers t. Commissie*).
- HvJ EG 10 juli 1980, 30/78, *Jur.* 1980, p. 2229 (*Distillers*).
- HvJ EG 29 oktober 1980, 209/78-215/78 en 218/78, *Jur.* 1980, p. 3125 (*Landewyck e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 11 november 1981, 60/81, *Jur.* 1981, p. 2639 (*IBM*).
- HvJ EG 23 maart 1982, 102/81, *Jur.* 1982, p. I-1095 (*'Nordsee' Deutsche Hochseefischerei*).
- HvJ EG 18 mei 1982, 155/79, *Jur.* 1982, p. 1575 (*AM & S*).
- HvJ EG 7 juni 1983, 100/80-103/80, *Jur.* 1983, p. 1825 (*Musique Diffusion française e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 25 oktober 1983, 107/82, *Jur.* 1983, p. 3151 (*AEG t. Commissie*).
- HvJ EG 9 november 1983, 322/82, *Jur.* 1983, p. 3461 (*Michelin*).
- HvJ EG 15 maart 1984, 64/82, *Jur.* 1984, p. 1359 (*Tradax*).
- HvJ EG 15 mei 1984, 22/84, *Jur.* 1986, p. 1651 (*Johnston*).
- HvJ EG 16 mei 1984, 9/83, *Jur.* 1984, p. 2071 (*Eisen AG*).
- HvJ EG 11 juli 1985, 42/84, *Jur.* 1985, p. 2545 (*Remia*).
- HvJ EG 7 november 1985, 145/83, *Jur.* 1985, p. 3559 (*Adams t. Commissie*).
- HvJ EG 15 mei 1986, 22/84, *Jur.* 1985, p. 1651 (*Johnston*).
- HvJ EG 24 juni 1986, 53/85, *Jur.* 1986, p. 1965 (*AKZO Chemie en AKZO Chemie UK t. Commissie*).
- HvJ EG 10 juli 1986, 40/85, *Jur.* 1986, p. 2321 (*België t. Commissie*).
- HvJ EG 9 juli 1987, 43/85, *Jur.* 1987, p. 3131 (*ANCIDES t. Commissie*).
- HvJ EG 17 november 1987, 142/84 en 156/84, *Jur.* 1987, p. 4487 (*BAT & Reynolds t. Commissie*).
- HvJ EG 13 juli 1989, 5/88, *Jur.* 1989, p. 2609 (*Wachauf*).
- HvJ EG 21 september 1989, 46/87 en 227/88, *Jur.* 1989, p. I-2859 (*Hoechst t. Commissie*).
- HvJ EG 18 oktober 1989, 374/87, *Jur.* 1989, p. 3283 (*Orkem t. Commissie*).
- HvJ EG 14 februari 1990, C-301/87, *Jur.* 1990, p. I-307 (*Frankrijk t. Commissie*).
- HvJ EG 19 maart 1991, C-202/88, *Jur.* 1991, p. I-1223 (*Frankrijk t. Commissie*).
- HvJ EG 18 juni 1991, C-260/89, *Jur.* 1991, p. I-2925 (*ERT*).
- HvJ EG 21 november 1991, C-269/90, *Jur.* 1991, p. I-5469 (*TU München*).
- HvJ EG 12 februari 1992, C-48/90 en C-66/90, *Jur.* 1992, p. I-565 (*Nederland e. a. t. Commissie*).
- HvJ EG 31 maart 1992, C-255/90 P, *Jur.* 1992, p. I-2253 (*Burban*).

- HvJ EG 8 april 1992, C-62/90, *Jur.* 1990, p. I-2575 (*Commissie t. Duitsland*).
- HvJ EG 10 november 1992, C-60/92, *Jur.* 1993, p. I-5683 (*Otto/Postbank*).
- HvJ EG 3 december 1992, C-97/91, *Jur.* 1992, p. I-6313 (*Borelli*).
- HvJ EG 31 March 1993, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 en C-125/85-C-129/85, *Jur.* 1993, p. I-1307 (*Ahlström Osakeyhtiö e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 19 mei 1993, C-198/91, *Jur.* 1993, p. I-2386 (*William Cook plc t. Commissie*).
- HvJ EG 15 juni 1993, C-225/91, *Jur.* 1993, p. I-3203 (*Matra SA t. Commissie*).
- HvJ EG 13 juli 1993, C-42/92, *Jur.* 1993, p. I-4047 (*Corbiau*).
- HvJ EG 27 oktober 1993, C-69/91, *Jur.* 1993, p. I-5373 (*Decoster*).
- HvJ EG 10 november 1993, C-60/92, *Jur.* 1993, p. I-5683 (*Otto/Postbank*).
- HvJ EG 19 mei 1994, C-36/92 P, *Jur.* 1994, p. I-1911 (*SEP t. Commissie*).
- HvJ EG 29 juni 1994, C-135/92, *Jur.* 1994, p. I-2885 (*Fiskano*).
- HvJ EG 6 april 1995, C-310/93 P, *Jur.* 1995, p. I-865 (*BPB Industries en British Gypsum*).
- HvJ EG 17 oktober 1995, C-44/94, *Jur.* 1995, p. I-3115 (*Fishermen's Organisations e.a.*).
- Advies HvJ EG 28 maart 1996, 2/94, *Jur.* 1996, p. I-1759.
- HvJ EG 17 September 1996, C-19/95 P, *Jur.* 1996, p. I-4435 (*San Marco t. Commissie*).
- HvJ EG 24 oktober 1996, C-32/95 P, *Jur.* 1996, p. I-5373 (*Commissie t. Lisrestal*).
- HvJ EG 29 mei 1997, C-299/95, *Jur.* 1997, p. I-2629 (*Kremzow*).
- HvJ EG 17 september 1997, C-54/96, *Jur.* 1997, p. I-4961 (*Dorsch*).
- HvJ EG 18 december 1997, C-286/94, C-340/95, C-401/95 en C-47/96, *Jur.* 1997, p. I-7281 (*Garage Molenheide*).
- HvJ EG 18 december 1997, C-309/96, *Jur.* 1997, p. I-7505 (*Annibaldi*).
- HvJ EG 31 maart 1998, C-68/94 en C-30/95, *Jur.* 1998, p. I-1375 (*France e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 12 november 1998, C-134/97, *Jur.* 1998, p. I-7023 (*Victoria Film*).
- HvJ EG 17 december 1998, C-185/95 P, *Jur.* 1998, p. I-8417 (*Baustahlgewebe t. Commissie*).
- HvJ EG 4 februari 1999, C-103/97, *Jur.* 2009, p. I-551 (*Köllensperger en Atzwanger*).
- HvJ EG 4 maart 1999, C-119/97 P, *Jur.* 1999, p. I-1341 (*Ufex e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 8 juli 1999, C-199/92 P, *Jur.* 1999, p. I-4287 (*Hüls AG t. Commissie*).
- HvJ EG 8 juli 1999, C-51/92 P, *Jur.* 1999, p. I-4235 (*Hercules Chemicals t. Commissie*).
- HvJ EG 16 maart 2000, C-395/96 P en C-396/96 P, *Jur.* 2000, p. I-1365 (*Compagnie maritime belge t. Commissie*).
- HvJ EG 28 maart 2000, C-7/98, *Jur.* 2000, p. I-1935 (*Krombach*).
- HvJ EG 6 juli 2000, C-407/98, *Jur.* 2000, p. I-5539 (*Abrahamsson en Anderson*).
- HvJ EG 5 oktober 2000, C-288/96, *Jur.* 2000, p. I-8237 (*Duitsland t. Commissie*).
- HvJ EG 10 juli 2001, C-315/99 P, *Jur.* 2001, p. I-5281 (*Ismeri Europa/Rekenkamer*).
- HvJ EG 20 september 2001, C-453/99, *Jur.* 2001, p. I-6297 (*Courage Crehan*).
- HvJ EG 15 oktober 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99P, C-247/99 P, C-250/99 P tot C-252/99 P en C-254/99 P, *Jur.* 2002, p. I-08375 (*Limburgse Vinyl Maatschappij e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 22 oktober 2002, C-94/00, *Jur.* 2002, p. I-9011 (*Roquette Frères SA t. Commissie*).
- HvJ EG 7 november 2002, C-24/01 P en C-25/01 P, *Jur.* 2001, p. I-10138 (*Glencore Grain Ltd & Compagnie Continentale SA t. Commissie*).
- HvJ EG 2 oktober 2003, C-194/99 P, *Jur.* 2003, p. I-10821 (*Thyssen Stahl t. Commissie*).
- HvJ EG 2 oktober 2003, C-199/99 P, *Jur.* 2003, p. I-11177 (*Corus UK t. Commissie*).

- HvJ EG 30 oktober 2003, C-57/00 P and C-61/00 P, *Jur.* 2003, p. I-9975 (*Freistaat Sachsen e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 7 januari 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P en C-219/00 P, *Jur.* 2004, p. I-123 (*Aalborg Portland*).
- HvJ EG 7 januari 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P en C-219/0 P, *Jur.* 2004, p. I-123 (*Aalborg Portland t. Commissie*).
- HvJ EG 25 maart 2004, C-71/02, *Jur.* 2004, p. I-3025 (*Karner*).
- HvJ EG 12 juni 2004, C-112/00, *Jur.* 2004, p. I-5659 (*Schmidberger*).
- HvJ EG 7 oktober 2004, C-136/02 P, *Jur.* 2004, p. I-9165 (*Mag Instrument t. OHIM*).
- HvJ EG 15 februari 2005, C-12/03 P, *Jur.* 2005, p. I-987 (*Tetra Laval*).
- HvJ EG 3 mei 2005, C-387/02, C-391/02 en C-403/02, *Jur.* 2005, p. I-3565 (*Berlusconi*).
- HvJ EG 9 juni 2005, C-287/02, *Jur.* 2005, p. I-5093 (*Spanje t. Commissie*).
- HvJ EG 28 juni 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P, C-208/02 P en C-213/02 P, *Jur.* 2005, P. I-5425 (*Dansk Rorindustri e.a. t. Commissie*).
- HvJ EG 28 juni 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P - C-208/02 P en C-213/02 P, *Jur.* 2005, p. I-5425 (*Dansk Rørindustri A/S e.a. t. Commissie*).
- HvJ EU 23 februari 2006, C-289/04 P, *Jur.* 2006, p. I-5859 (*Showa Denko t. Commissie*).
- HvJ EG 15 juni 2006, C-28/05, *Jur.* 2006, p. I-5431 (*Dokter e.a.*).
- HvJ EG 29 juni 2006, C-289/04 P, *Jur.* 2006, p. I-5859 (*Showa Denko KK t. Commissie*).
- HvJ EG 29 juni 2006, C-301/04 P, *Jur.* 2006, p. I-5915 (*SGL Carbon*).
- HvJ EG13 juli 2006, C-438/04, *Jur.* 2006, p. I-6675 (*Mobistar*).
- HvJ EG 12 september 2006, C-300/04, *Jur.* 2006, p. I-8055 (*Eman en Sevinger*).
- HvJ EG 19 september 2006, C-506/04, *Jur.* 2006, p. I-8613 (*Wilson*).
- HvJ EU 25 januari 2007, C-407/04 P, *Jur.* 2007, p. I-829 (*Dalime SpA t. Commissie*).
- HvJ EU 25 januari 2007, C-403/04 P en C-405/04 P, *Jur.* 2007, p. I-729 (*Sumitomo Metal Industries Ltd en Nippon Steel Corp t. Commissie*).
- HvJ EU 25 januari 2007, C-407/04 P, *Jur.* 2007, p. I-829 (*Dalmine t. Commissie*).
- HvJ EG 8 februari 2007, C-3/06 P, *Jur.* 2007, p. I-1331 (*Groupe Danone t. Commissie*).
- HvJ EG 22 november 2007, C-525/04 P, *Jur.* 2007, p. I-9947 (*Spanje/Lenzing*).
- HvJ EG 11 december 2007, C-438/05, *Jur.* 2007, p. I-10779 (*Viking*).
- HvJ EG 18 december 2007, C-341/05, *Jur.* 2007, p. I-11767 (*Laval*).
- HvJ EU 14 februari 2008, C-450/06, *Jur.* 2008, p. I-581, AB 2008/34 (*Varec*).
- HvJ EU 3 september 2008, C-402/05 P en C-415/05 P, *Jur.* 2008, P. I-6351 *Kadi en Al Barakaat International Foundation/Raad en Commissie*).
- HvJ EG 29 oktober 2008, 209-215/78, *Jur.* 1982, p. 3125 (*Van Landewyck t. Commissie (FEDETAB)*).
- HvJ EG 18 december 2008, C-349/07, *Jur.* 2008, p. I-10369 (*Sopropé*).
- HvJ EU 2 april 2009, C-394/07, *Jur.* 2009, p. I-2563 (*Gambazzi*).
- HvJ EG 4 juni 2009, C-8/08, *Jur.* 2009, p. I-4529 (*T-Mobile*).
- HvJ EG 11 juni 2009, C-429/07, *Jur.* 2009, p. I-4833 (*Inspecteur van de Belastingdienst t. X BV*).
- HvJ EU 3 september 2009, C-322/07 P, C-327/07 P en C-338/07 P, *Jur.* 2009, p. I-7191 (*Papierfabrik August Koehler*).

- HvJ EG 1 oktober 2009, C-141/08 P, *Jur.* 2009, p. I-9147 (*Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware t. Raad*).
- HvJ EG 6 oktober 2009, C-501/06 P, C-513/06, C-515/06 P en C-519/06 P, *Jur.* 2009, p. I-9291 (*Glaxo Smith Kline t. Commissie*).
- HvJ EU 2 december 2009, C-89/08 P, *Jur.* 2009, p. I-11245 (*Europese Commissie t. Ierland e.a.*).
- HvJ EU 23 december 2009, C-45/08, *Jur.* 2009, p. I-12073 (*Spector Photo Group NB e.a. t. CBFA*).
- HvJ EU 18 maart 2010, C-317/08–C-320/08, *Jur.* 2010, p. I-2213 (*Alassini*).
- HvJ EU 9 maart 2010, C-518/07, *Jur.* 2010, p. I-1885 (*Commissie t. Duitsland*).
- HvJ EU 29 juni 2010, C-441/07 P, *Jur.* 2010, p. I-5949 (*Commissie t. Alrosa*).
- HvJ EU 1 juli 2010, C-407/08, *Jur.* 2010, p. I-6375 (*Knauf t. Europese Commissie*).
- HvJ EU 14 september 2010, C-550/07 P, *Jur.* 2010, p. I-8301 (*AKZO Nobel*).
- HvJ EU 5 oktober 2010, C-400/10 PPU (n.n.g.) (*McB*).
- HvJ EU 7 december 2010, C-439/08, *Jur.* 2010, p. I-12471 (*Vebic t. Raad voor de Mededinging en Ministers van Economie*).
- HvJ EU 10 december 2010, nr. T-19/07, *Jur.* 2010, p. II-6083 (*Systran SA e.a. t. Commissie*).
- HvJ EU 22 december 2010, C-279/09, nng (*DEB t. Duitsland*).
- HvJ EU, nr. C-279/99, *Jur.* 2010, p. I-3849 (*Donau Chemie*).
- HvJ EU 17 maart 2011, C-211/09, *Jur.* 2011, p. I-204 (*AJD Tuna*).
- HvJ EU 15 september 2011, C-483/09 en C-1/10, *Jur.* 2011, p. I-8263 (*Gueye & Sanchez*).
- HvJ EU 25 oktober 2011, C-109/10 P (n.n.g.) (*Solvay t. Commissie*).
- HvJ EU 15 november 2011, C-256/11 (n.n.g.) (*Dereci*).
- HvJ EU 8 december 2011, C-386/10 P, *Jur.* 2011, p. I-13085 (*Chalkor t. Commissie*).
- HvJ EU 8 december 2011, C-272/09 P, *Jur.* 2011, p. I-12789 (*KME t. Commissie*).
- HvJ EU 21 december 2011, C-482/10, *Jur.* 2011, p. I-14139 (*Cicala t. Regione Siciliana*).
- HvJ EU 21 december 2011, C-27/09 P, *Jur.* 2011, p. I-13427 (*Frankrijk t. People's Mojahedin Organization of Iran*).
- HvJ EU 7 februari 2012, C-421/11 P, *Jur.* 2012 (n.n.g.) (*Total SA en Elf Aquitaine SA*).
- HvJ EU 19 april 2012, C-443/09, *Jur.* 2012 (n.n.g.) (*Grillo Star*).
- HvJ EU 5 juni 2012, C-489/10 (n.n.g.) (*Bonda*).
- HvJ EU 15 juni 2012, C-494/11 P (n.n.g.) (*Otis*).
- HvJ EU 6 september 2012, C-619/10 (n.n.g.) (*Trade Agency*).
- HvJ EU 6 september 2012, C-96/11 P (n.n.g.) (*Storck/BHIM*).
- HvJ EU 16 oktober 2012, C-614/10 (n.n.g.) (*Commissie t. Oostenrijk*).
- HvJ EU 6 november 2012, C-199/11 (n.n.g.) (*Otis e.a.*).
- HvJ EU 7 november 2012, C-313/12 (n.n.g.) (*Giuseppe Romeo*).
- HvJ EU 8 november 2012, C-40/11 (n.n.g.) (*Lida*).
- HvJ EU 22 november 2012, C-277/11 (n.n.g.), *JV* 2013/8, m.nt. P. van Reenen (*M.M.*).
- HvJ EU 19 december 2012, C-363/11 (n.n.g.) (*Antonopoulos*).
- HvJ EU 22 januari 2013, C-283/11 (n.n.g.) (*Sky Österreich GmbH t. Österreichischer Rundfunk (ORF)*).
- HvJ EU 29 januari 2013, C-396/11 (n.n.g.) (*Radu*).

- HvJ EU 31 januari 2013, C-175/11 (n.n.g.) (*H.I.D. en B.A. t. Refugee Applications Commissioner*).
- HvJ EU 26 februari 2013, C-399/11 (n.n.g.) (*Melloni*).
- HvJ EU 26 februari 2013, C-617/00 (n.n.g.) (*Åklagaren t. Hans Åkerberg Fransson*).
- HvJ EU 4 juni 2013, C-300/11 (n.n.g.) (*ZZ t. Secretary of State for the Home Department*).
- HvJ EU 6 juni 2013, C-536/11 (n.n.g.) (*Donau Chemie*).
- HvJ EU 11 juli 2013, C-439/11 P (n.n.g.) (*Ziegler SA t. Commissie*).
- HvJ EU 18 juli 2013, C-501/11 P (n.n.g.) (*Schilder Holding e.a. t. Commissie*).
- HvJ EU 18 juli 2013, C-510/11 P, n.n.g. (*Kone Oyj t. Commissie*).
- HvJ EU 10 september 2013, C-383/13 (n.n.g.) (*PPU*).
- HvJ EU 26 september 2013, C-418/11 (n.n.g.) (*Texdata Software*).
- HvJ EU 26 september 2013, C-676/11 P, n.n.g. (*Alliance t. Commissie*).
- HvJ EU 22 oktober 2013, C-276/12 (n.n.g.) (*Sabou*).
- HvJ EU 19 december 2013, C-239/11 P, C-489/11 P en C-498/11 P, *Jur.* 2013, n.n.g. (*Siemens t. Commissie*).
- HvJ EU 6 maart 2014, C-206/13 (n.n.g.) (*Siragusa*).
- HvJ EU 30 april 2014, C-390/12 (n.n.g.) (*Pfleger*).
- HvJ EU 8 mei 2014, C-604/12 (n.n.g.) *EHRC* 2014/163, m.nt. L.J.M. Timmermans-Vermeer (*H.N.*).
- HvJ EU 12 juni 2014, C-578/11 P (n.n.g.) (*Deltafine SpA t. Commissie*).
- HvJ EU 3 juli 2014, C-129/13 en C-130/13 (n.n.g.) (*Kaminol/Datema*).
- HvJ EU 10 juli 2014, C-295/12 P, (n.n.g.) (*Telefónica SA t. Commissie*).
- HvJ EU 17 juli 2014, C-141/12 (n.n.g.), *EHRC* 2014/248, m.nt. H.R. Kranenborg, *AB* 2014/365, m.nt. M.M.C. van Graafeiland (*Y.S.*).
- HvJ EU 5 november 2014, C-166/13 (n.n.g.) *EHRC* 2015/2, m.nt. J.H. Gerards & M. den Heijer (*Mukarubega*).
- HvJ EU 26 november 2014, T-272/12 (n.n.g.) (*Energetický a průmyslový holding e.a. t. Europese Commissie*).
- HvJ EU 4 december 2014, C-413/13 (n.n.g.) (*FNV Kunsten Informatie en Media t. Nederland*).
- HvJ EU 11 december 2014, C-249/13 (n.n.g.), *AB* 2015/89 (*Khaled Boudjlida*).
- HvJ EU 18 december 2014, 2/13 (n.n.g.) (*Advies Toetreding van de Europese Unie tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden*).
- Conclusie A-G Warner 19 september 1974, 17/74, *Jur.* 1974, p. 1088-1089 (*Transocean Marine Paint t. Commissie*).
- Conclusie A-G Warner 30 april 1980 in 136/79 (*National Panasonic t. Commissie*).
- Conclusie A-G Stix-Hackl 11 mei 2005 in C-506/04, *Jur.* 2006, p. I-8613 (*Wilson*).
- Conclusie A-G Mazak 16 december 2010 in C-360/09, *Jur.* 2011, p. I-5151.
- Conclusie A-G Sharpston 10 februari 2011 in C-272/09 P, *Jur.* 2011, p. I-12789 (*KME*).
- Conclusie A-G Kokott 14 april 2011 in C-109/10 P, *Jur.* 2011, p. I-10319 (*Solvay*).
- Conclusie A-G Trstenjak 22 september 2011, C-411/10 (n.n.g.) (*N.S.*).
- Conclusie A-G Bot 26 april 2012 in C-271/11 (n.n.g.) (*M.M.*).
- Conclusie A-G Sharpston 30 mei 2013 in zaak C-58/12 (*Groupe Gascogne*).

Conclusie A-G Kokott 6 juni 2013 in C-276/12 (n.n.g.) (*Sabou*).

Conclusie A-G Wathelet 23 augustus 2013 in C-383/13 PPP (n.n.g.) (*M.G. & N.R. tegen Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*).

Conclusie A-G Sharpston 12 december 2013 in C-141/12 (n.n.g.) (*Y.S. t. Minister voor Immigratie, Integratie & Asiel*) en C-372/12 (n.n.g.) (*Minister voor Immigratie, Integratie & Asiel t. M & S*).

Hof van de Europese Vrijhandelsassociatie

EFTA Gerecht 18 april 2012, E-15/10 (*Posten Norge AS v EFTA Surveillance Authority*).

Gerecht van de Europese Unie

GvEA EG 10 juli 1990, T-64/89, *Jur.* 1990, p. II-367 (*Automec*).

GvEA EG 10 maart 1992, T-11/89, *Jur.* 1992, p. II-757 (*Shell t. Commissie*).

GvEA EG 15 december 1992, T-96/92, *Jur.* 1995, p. II-1213 (*CCE t. Commissie*).

GvEA EG 18 december 1992, T-10/92, T-11/92, T-12/92 en T-15/92, *Jur.* 1992, p. II-2667 (*Cimenteries*).

GvEA EG 24 maart 1993, T-3/93, *Jur.* 1994, p. II-121 (*Air France t. Commissie*).

GvEA EG 1 april 1993, T-65/89, *Jur.* 1993, p. II-389 (*British Gypsum*).

GvEA EG 23 februari 1994, T-39/92 en T-40/92, *Jur.* 1994 p. II-49 (*Carte Blue t. Commissie*).

GvEA EG 7 juli 1994, T-43/92, *Jur.* 1994, p. II-441 (*Dunlop Slavenger t. Commissie*).

GvEA EG 15 juli 1994, T-17/93, *Jur.* 1994, p. II-595 (*Matra Hachette t. Commissie*).

GvEA EG 1 december 1994, T-535/94 R, *Jur.* 1994, p. II-1141 (*Postbank*).

GvEA EG 6 december 1994, T-450/93, *Jur.* 1994, p. II-1177 (*Lisrestal*).

GvEA EG 6 april 1995, T-150/89, *Jur.* 1995, p. II-1165 (*Martinelli t. Commissie*).

GvEA EG 29 juni 1995, T-30/91, *Jur.* 1995, p. II-1775 (*Solvay*).

GvEA EG 29 juni 1995, T-37/91, *Jur.* 1995, p. II-1901 (*ICI t. Commissie*).

GvEA EG 18 september 1995, T-167/94, *Jur.* 1995, p. II-2589 (*Nölle*).

GvEA EG 14 maart 1996, T-134/95, *Jur.* 1996, p. II-181 (*Dysan Magnetics en Review Magnetics*).

GvEA EG 22 oktober 1997, T-213/95 en T-18/96, *Jur.* 1997, p. II-1739 (*SCK en FNK t. Commissie*).

GvEA EG 27 november 1997, T-290/94, *Jur.* 1997, p. 2137 (*Kayerberg t. Commissie*).

GvEA EG 10 december 1997, T-141/94, *Jur.* 1999, p. II-347 (*Thyssen Stahl t. Commissie*).

GvEA EG 14 mei 1998, T-348/94, *Jur.* 1998, p. II-1875 (*Enso Española t. Commissie*).

GvEA EG 14 mei 1998, T-337/94, *Jur.* 1998, p. II-1571 (*Enso-Gutzeit t. Commissie*).

GvEA EG 17 december 1998, nr. C-185.95 P, *Jur.* 1998, p. I-8417 (*Baustahlgewebe t. Commissie*).

GvEA EG 28 april 1999, T-221/95, *Jur.* 1999, p. II-1299 (*Endemol t. Commissie*).

GvEA EG 19 mei 1999, T-175/95, *Jur.* 1999, p. II-1581 (*BASF t. Commissie*).

GvEA EG 9 juli 1999, T-231/97, *Jur.* 1999, p. II-2403 (*New Europe Consulting e.a.*).

GvEA EG 13 juli 2001, T-138/07, *Jur.* 2011, p. II-4819 (*Schindler t. Commissie*).

- GvEA EG 20 maart 2002, T-9/99, *Jur.* 2002, p. II-1487 (*HFB e.a. t. Commissie*).
- GvEA EG 15 maart 2000, T-25/95, T-26/95, T-30/95 t/m T-32/95, T-34/95 t/m T-39/95, T-42/95 t/m T-46/95, T-48/95, T-50/95 t/m T-65/95, T-68/95 t/m T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 en T-104/95, *Jur.* 2000, p. I-491 (*Cimenteries CBR e.a. t. Commissie*).
- GvEA EG 6 juli 2000, T-62/98, *Jur.* 2000, p. II-2707 (*Volkswagen AG t. Commissie*).
- GvEA EG 20 februari 2001, T-112/98, *Jur.* 2001, p. II-729 (*Mannesmannröhren-Werke t. Commissie*).
- GvEA EG 8 november 2001, T-65/96, *Jur.* 2001, p. II-3261 (*Kish Glass t. Commissie*).
- GvEA EG 6 december 2001, T-196/99, *Jur.* 2001, p. II-3597 (*Area Cova t. Raad en Commissie*).
- GvEA EG 20 december 2001, T-213/01 R, *Jur.* 2001, p. II-3963 (*Österreichische Postsparkasse AG t. Commissie*).
- GvEA EG 28 februari 2002, T-86/95, *Jur.* 2002, p. II-101 (*Compagnie generale maritime t. Commissie*).
- GvEA EG 20 maart 2002, T-16/99, *Jur.* 2002, p. II-1633 (*Lögstör Rör t. Commissie*).
- GvEA EG 25 oktober 2002, T-5/02, *Jur.* 2002, p. II-4381 (*Laval t. Commissie*).
- GvEA EG 9 juli 2003, T-224/00, *Jur.* 2003, p. II-2597 (*Archer Daniels Midland*).
- GvEA EG 30 september 2003, T-191/98 en T-212/98-T-214/98, *Jur.* 2003, p. II-3275 (*Atlantic Container Line AB e.a. t. Commissie*).
- GvEA EG 29 april 2004, T-236/01, T-239/01, T-244/01 t/m T-246/01, T-251/01 en T-252/01, *Jur.* 2004, p. II-1181 (*Tokai Carbon t. Commissie*).
- GvEA EG 8 juli 2004, T-50/00, *Jur.* 2004, p. II-2395 (*Dalmine SpA t. Commissie*).
- GvEA EG 8 juli 2004, T-67/00, *Jur.* 2004, p. II-2501 (*JFE Engineering e.a. t. Commissie*).
- GvEA EG 7 juni 2005, T-213/01 en T-214/01, *Jur.* 2006, p. II-1601 (*Osterreichische Postsparkasse e.a.*).
- GvEA EG 25 oktober 2005, T38/02, *Jur.* 2005, p. II-4407 (*Groupe Danone t. Commissie*).
- GvEA EG 15 maart 2006, T-15/02, *Jur.* 2006, p. II-497 (*BASF t. Commissie*).
- GvEA EG 30 mei 2006, T-198/03, *Jur.* 2006, p. II-1429 (*Bank Austria Creditanstalt AG t. Commissie*).
- GvEA EG 27 september 2006, T-168/01, *Jur.* 2006, p. II-2969 (*Glaxo Smith Kline t. Commissie*).
- GvEA EG 27 september 2006, T-314/01, *Jur.* 2006, p. II-3085 (*Avebe t. Commissie*).
- GvEA EG 27 september 2006, T-43/02, *Jur.* 2006, p. II-3435 (*Jungbunzlauer t. Commissie*).
- GvEA EG 27 september 2006, T44/02 OP, T54/02 OP, T56/02 OP, T60/02 OP en T61/02 OP, *Jur.* 2006, p. II-3567 (*Dresdner Bank e.a. t. Commissie*).
- GvEA EG 27 september 2006, T-59/02, *Jur.* 2006, p. II-3627 (*Archer Daniels Midland t. Commissie*).
- GvEA EG 16 november 2006, zaak T-120/04, *Jur.* 2006, p. II-4441 (*Peróxidos Orgánicos t. Commissie*).
- GvEA EG 13 december 2006, T-217/03 en T-245/03, *Jur.* 2006, p. II-4987 (*FNCBV e.a. t. Commissie*).
- GvEA EG 14 december 2006, T-259/02 tot T-264/02 en T-271/02, *Jur.* 2006, p. II-5169 (*Raiffeisen Zentralbank Österreich AG e.a. t. Commissie*).

GvEA 26 april 2007, nrs. T109/02, T118/02, T122/02, T125/02 en T126/02, T128/02 en T129/02, T132/02 en T136/02, *Jur.* 2007, p. II-947 (*Bolloré e.a. t. Commissie*).

GvEA EG 17 september 2007, T-125/03 en T-253/03 (*AKZO Nobel e.a. t. Commissie*).

GvEA EG 17 september 2007, T-201/04, *Jur.* 2007, p. II-3601 (*Microsoft t. Commissie*).

GvEA EG 12 december 2007, T-101/05 en T-111/05, *Jur.* 2007, p. II-4949 (*BASF en UCB t. Commissie*).

GvEA EG 10 april 2008, T-271/03, *Jur.* 2008, p. II-477 (*Deutsche Telekom t. Commissie*).

GvEA EG 18 juni 2008, T-410/03, *Jur.* 2008, p. II-881 (*Hoechst t. Commissie*).

GvEA EG 8 juli 2008, T-53/03, *Jur.* 2008, p. II-1333 (*BPB plc t. Commissie*).

GvEA EG 8 juli 2008, T-54/03, *Jur.* 2008, p. II-120 (*Lafarge t. Commissie*).

GvEA EG 8 juli 2008, T-99/04, *Jur.* 2008, p. II-1501 (*AC Treuhand t. Commissie*).

GvEA EG 30 april 2009, T-13/03, *Jur.* 2009, p. II-975 (*Nintendo en Ninento Europa t. Commissie*).

GvEA EG 30 september 2009, T-161/05, *Jur.* 2009, p. II-3555 (*Hoechst t. Commissie*).

Gerecht EU 17 december 2009, T-57/01, *Jur.* 2009, p. II-4621 (*Solvay SA t. Commissie (Solvay II)*).

Gerecht EU 3 maart 2011, T-110/07, *Jur.* 2011, p. II-477 (*Siemens t. Commissie*).

Gerecht EU 16 juni 2011, T-191/06, *Jur.* 2011, p. II-2959 (*FMC Foret t. Commissie*).

Gerecht EU 12 juli 2011, T-113/07, *Jur.* 2011, p. II-3989 (*Toshiba Corp. t. Commissie*).

Gerecht EU 13 juli 2011, T-138/07, *Jur.* 2011, p. II-4819 (*Schindler e.a. t. Commissie*).

Gerecht EU 9 september 2011, T-12/06, *Jur.* 2011, p. II-5639 (*Deltafina t. Commissie*).

Gerecht EU 27 juni 2012, T-372/10 (n.n.g.) (*Bolloré t. Commissie*).

Gerecht EU 27 september 2012, T-343/06 (n.n.g.) (*Shell t. Commissie*).

Gerecht EU 16 september 2013, T-378/10 (n.n.g.) (*Masco e.a. t. Commissie*).

Gerecht EU 14 maart 2014, T-296/11 (n.n.g.) (*Cementos Portland Valderrivas SA t. Commissie*).

Gerecht EU 14 maart 2014, T-297/11 (n.n.g.) (*Buzzi Unicem SpA t. Commissie*).

Gerecht EU 14 maart 2014, T-302/11 (n.n.g.) (*Heidelberg Cement AG t. Commissie*).

Gerecht EU 27 maart 2014, T-56/09 en T-73/09 (n.n.g.) (*Saint-Gobain t. Commissie*).

Gerecht EU 12 juni 2014, T-286/09 (n.n.g.) (*Intel Corp*).

Gerecht EU 11 juli 2014, T-541/08 (n.n.g.) (*Sasol*).

Gerecht EU 6 januari 2015, T-47914 (n.n.g.) (*Kendrion t. Commissie*).

Gerecht EU 28 januari 2015, T-341/12 (n.n.g.) (*Evonik Degussa GmbH t. Commissie*).

Gerecht EU 16 december 2015, T-46/1 (n.n.g.) (*Deutsche Lufthansa e.a. t. Commissie*).

Gerecht EU (lopend), T-46/11 (*Deutsche Lufthansa e.a. t. Commissie*).

Europese Commissie

Europese Commissie 18 april 2007, COMP/B/37.766 (*Nederlandse biermarkt*).

Europese Commissie 9 november 2010, COMP/39258 (*Airfreight*).

Europese Commissie 22 april 2013, COMP/IP/13/346 (*Smart cards chips*).

Hoge Raad

- HR 19 juni 1985, *NJ* 1986/104, m.nt. E.A. Alkema, ECLI:NL:HR:1985:AC8934.
 HR 26 september 1986, *NJ* 1987/253, m.nt. M. Scheltema.
 HR 16 december 1986, *NJ* 1987/321.
 HR 22 juni 1988, *NJ* 1988/955, m.nt. Th. W. van Veen, ECLI:NL:HR:1988:ZC3854.
 HR 10 november 1992, *NJ* 1993/181, m.nt. M. Scheltema ECLI:NL:HR:1992:ZC9134.
 HR 30 september 1998, ECLI:NL:HR:1998:AA2300, *BNB* 1998/380, *FED* 1998/750 m.nt. J. Ch. Caanen.
 HR 24 maart 1999, ECLI:NL:HR:1999:AA2719, *BNB* 1999/218.
 HR 2 juni 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1495, *NJ* 1999/648.
 HR 8 maart 2002, ECLI:NL:PHR:2002:AD9800, *AB* 2002/353 m.nt. O.J.D.M.L. Jansen; *BNB* 2002/223, m.nt. M.W.C. Feteris; en *FED* 2002/559 m.nt. A.C. Alkemade.
 HR 3 mei 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE2248, *BNB* 2002/141.
 HR 19 september 2006, ECLI:NL:HR:2006:AB1141, *AB* 2007/2, m.nt. M.P. Jongma.
 HR 10 oktober 2007, *AB* 2007/326, m.nt. R. Ortlep, *JB* 2007/203, ECLI:NL:HR:2007:BA0582.
 HR 7 december 2007, *AB* 2008/82, m.nt. R. Ortlep, ECLI:NL:HR:2007:BB9389.
 HR 25 april 2008, *AB* 2009/407, m.nt. L.J.A. Damen, ECLI:NL:HR:2008:BA3823.
 HR 15 mei 2009, *AB* 2009/342, m.nt. B.W.N. de Waard, ECLI:NL:HR:2009:BI3751.
 HR 21 december 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL0666, *NJ* 2011/425, m.nt. J.M. Reijntjes.
 HR 7 januari 2011, *BNB* 2011/62, m.nt. A.O. Lubbers, ECLI:NL:PHR:2011:BL0214.
 HR 29 januari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BX5539, *NJ* 2013/145.
 HR 12 juli 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ3640, *AB* 2013/343, m.nt. R. Stijnen.
 HR 8 augustus 2014, ECLI:NL:HR:2014:2144.
 HR 10 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:874.
 HR 24 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:1117.
 HR 23 juni 2015, ECLI:NL:PHR:2015:960.

Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State

- ABRvS 11 augustus 1976, *Gst.* 1976, 6417. 6 (m.nt. Kan).
 ABRvS 10 augustus 1995, *AB* 1996/307, m.nt. F.C.M.A. Michiels.
 ABRvS 22 april 1996, *AB* 1997/39, m.nt. N. Verheij; *JB* 2000/ 218, m.nt. R.J.N. Schlössels.
 ABRvS 25 juni 1996, *AB* 1996/411, m.nt. I.C. van der Vlies, ECLI:NL:RVS:1996:AN5166.
 ABRvS 19 september 1996, *AB* 1996/215, m.nt. P.J.J. van Buuren.
 ABRvS 10 februari 1997, *AB* 1997/427 m.nt. N. Verheij, ECLI:NL:RVS:1997:ZB7279.
 ABRvS 3 juli 1998, *AB* 1998, 332.
 ABRvS 25 maart 1999, *AB* 1999/229, m.nt. B.P. Vermeulen, ECLI:NL:RVS:1999:AN5980.
 ABRvS 1 november 1999, *JB* 1999/301.
 ABRvS 13 maart 2001, *JB* 2001/95, m.nt. C.L.G.F.H. Albers.
 ABRvS 7 augustus 2002, *AB* 2003/176, m.nt. O.J.D.M.L. Jansen, ECLI:NL:RVS:2002:AE6240.
 ABRvS 6 augustus, 2003 ECLI:NL:RVS:2003:AI0789.

ABRvS 17 december 2003, *AB* 2004/69, m.nt. F.C.M.A. Michiels, ECLI:NL:RVS:2003:AO4902.
ABRvS 3 maart 2004, *AB* 2004/252, m.nt. N. Verheij, ECLI:NL:RVS:2004:AO4777.
ABRvS 11 mei 2005, ECLI:NL:RVS:2005:AT5360, *JB* 2005/188.
ABRvS 7 september 2005, *AB* 2006/155m m.nt. N. Verheij.
ABRvS 12 juli 2006, *JB* 2006/268, m.nt. D.W.M. Wenders, *AB* 2008/144, m.nt. A.M.L. Jansen, ECLI:NL:RVS:2006:AY3673.
ABRvS 8 april 2009, *AB* 2009/375, m.nt. C.M. Bitter, ECLI:NL:RVS:2009:BI0419.
ABRvS 7 januari 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BK9644.
ABRvS 24 maart 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BL8718, *AB* 2010/332, m.nt. O.J.D.M.L. Jansen.
ABRvS 9 maart 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP7160.
ABRvS 30 november 2011, *AB* 2012/142, m.nt. T.R. Barhuysen & M. van Emmerik, ECLI:NL:RVS:2011:BU6382.
ABRvS 4 maart 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BV8805.
ABRvS 25 april 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW3870.
ABRvS 8 augustus 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX3923.
ABRvS 1 augustus 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX3309.
ABRvS 3 januari 2013, *AB* 2013, 198, m.nt. R. Ortlep, ECLI:NL:RVS:2013:BY8254.
ABRvS 23 oktober 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1643.
ABRvS 4 juni 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1982.
ABRvS 13 juli 2015, *Stcrt.* 2015, 30280.

College van Beroep voor het bedrijfsleven

CBb 24 augustus 1959, *SEW* 1959, p. 319-329.
CBb 24 juli 1979, Hoffmann la Roche, 150/01/21, 22 en 23, *AB* 1980/487, m.nt. M.R. Mok, *SEW* 1980, afl. 2.
CBb 15 april 1988, *SEW* 1989.
CBb 23 mei 1995, *AB* 1995/455, m.nt. J.H. van der Veen, ECLI:NL:CBB:1995:ZG0724.
CBb 5 december 2001, ECLI:NL:CBB:2001:AD6693.
CBb 27 september 2002, ECLI:NL:CBB:2002:AE8688
CBb 15 januari 2003, *AB* 2003/93, m.nt. J.H. Veen, ECLI:NL:CBB:2003:AF4118.
CBb 28 maart 2003, ECLI:NL:CBB:2003:AF7150.
CBb 27 juni 2003, ECLI:NL:CBB:2003:AI0109.
CBb 5 augustus 2003, ECLI:NL:CBB:2003:AL1845.
CBb 27 augustus 2003, ECLI:NL:CBB:2003:AL1184.
CBb 4 september 2003, *AB* 2004, 14, m.nt. I.C. Vlies, ECLI:NL:CBB:2003:AL1183.
CBb 20 februari 2004, *AB* 2005/166, m.nt. G.J.M. Cartigny, ECLI:NL:CBB:2004:AO5968.
CBb 29 april 2004, *JOR* 2004/173, m.nt. C.M. Grundmann-van de Krol, ECLI:NL:CBB:2004:AO9910.
CBb 28 mei 2004, *AB* 2004/449, m.nt. G.J.M. Cartigny, ECLI:NL:CBB:2004:AP1336.
CBb 28 mei 2004, *AB* 2004/449, m.nt. G.J.M. Cartigny, ECLI:NL:CBB:2004:AP1336.
CBb 17 november 2004, *AB* 2005/81 m.nt. G.J.M. Cartigny, ECLI:NL:CBB:2004:AR6034.

- CBb 17 november 2004, ECLI:NL:CBB:2004: AR6034.
CBb 17 november 2004, *AB* 2005/81, ECLI:NL:CBB:2004:AR6034.
CBb 6 juli 2005, *AB* 2005/397, m.nt. I.C. Vlies, ECLI:NL:CBB:2005:AT9206.
CBb 28 oktober 2005, *M&M* 2006/2, ECLI:NL:CBB:2005:AU5316.
CBb 7 december 2005, ECLI:NL:CBB:2005:AU8309.
CBb 9 februari 2006, *AB* 2006/292, ECLI:NL:CBB:2006:AV2682.
CBb 21 maart 2006, *AB* 2006/13, ECLI:NL:CBB:2006:AV6537.
CBb 22 maart 2007, *AB* 2008/212, ECLI:NL:CBB:2007:BA2598.
CBb 31 december 2007, *NJB* 2008/246, ECLI:NL:CBB:2007:BC1396.
CBb 3 juli 2008, *AB* 2009/177, ECLI:NL:CBB:2008:BD6635.
CBb 3 juli 2008, *AB* 2009/305, ECLI:NL:CBB:2008:BD6629.
CBb 6 oktober 2008, *AB* 2009/270, ECLI:NL:CBB:2008:BF8820.
CBb 19 januari 2009, *JOR* 2009/194, ECLI:NL:CBB:2009:BH0436.
CBb 22 januari 2009, *AB* 2009, 186, ECLI:NL:CBB:2009:BH6932.
CBb 27 oktober 2009, ECLI:NL:CBB:2009:BK1424, *AB* 2009/394.
CBb 6 november 2009, *AB* 2010/215, m.nt. O.J.D.M.L. Jansen, ECLI:NL:CBB:2009:BK2641.
CBb 22 december 2009, ECLI:NL:CBB:2009:BL0770, *AB* 2010/216.
CBb 2 februari 2010, ECLI:NL:CBB:2010:BL5463, *AB* 2010/317.
CBb 12 februari 2010, *AB* 2010/297, ECLI:NL:CBB:2010:BM1689.
CBb 18 maart 2010, ECLI:NL:CBB:2010:BM2423.
CBb 29 juni 2010, *NJB* 2010/1499, ECLI:NL:CBB:2010:BM9470.
CBb 7 juli 2010, *AB* 2010/235.
CBb 8 juli 2010, *LJN*: BN4148.
CBb 20 augustus 2010, *AB* 2010/242.
CBb 31 augustus 2010, ECLI:NL:CBB:2010:BN6716.
CBb 18 november 2010, ECLI:NL:CBB:2010:BO4962.
CBb 17 maart 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BP8060.
CBb 25 maart 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BQ5977.
CBb 30 augustus 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BR6737.
CBb 4 oktober 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BT6521.
CBb 25 oktober 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BU4338, *JB* 2011/283.
CBb 18 november 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BU5581.
CBb 10 januari 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BV1542.
CBb 21 februari 2012, *AB* 2012/84 m.nt. I. Sewandono, ECLI:NL:CBB:2012:BV7304.
CBb 14 maart 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BV9426.
CBb 12 april 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BW3286, *AB* 2013/67.
CBb 28 augustus 2012, *AB* 2012/380, ECLI:NL:CBB:2012:BX7256.
CBb 4 oktober 2012, ECLI:NL:CBB:2011:BT6521.
CBb 13 december 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BZ2037.
CBb 21 december 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BY7031.
CBb 21 december 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BY9875.
CBb 21 december 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BY7026, *JOR* 2013/48.
CBb 28 maart 2013, ECLI:NL:CBB:2013:BZ6866, *JOR* 2013/174.

CBb 10 april 2014, *AB* 2014/313, m.nt. R. Stijnen, ECLI:NL:CBB:2014:116.
CBb 10 april 2014, ECLI:NL:CBB:2014:116, *AB* 2014/313.
CBb 25 april 2014, ECLI:NL:CBB:2014:162, *JOR* 2014/171.
CBb 25 april 2014, ECLI:NL:CBB:2014:162, *FED* 2014/75.
CBb 3 juni 2014, ECLI:NL:CBB:2014:200.
CBb 3 december 2014, *NJB* 2015/109, *JOR* 2015/39, ECLI:NL:CBB:2014:438.
CBb 9 juli 2015, *JB* 2015/166, ECLI:NL:CBB:2015:193.
CBb 2 december 2015, ECLI:NL:CBB:2015:388.
CBb 24 maart 2016, ECLI:NL:CBB:2016:56.
CBb 14 juli 2016, ECLI:NL:CBB:2016:189.

Centrale Raad van Beroep

CRvB 22 november 1990, *TAR* 1991/20.
CRvB 30 november 1994, *AB* 1995/271.
CRvB 11 april 1995, *KG* 1995/245.
CRvB 23 december 1996, *AB* 1997/239.
CRvB 29 april 1999, *TAR* 1999/96, ECLI:NL:CRVB:1999:ZB8270.
CRvB 4 januari 2000, *AB* 2000/146.
CRvB 2 maart 2007, ECLI:NL:CRVB:2007:BA0586.
CRvB 27 augustus 2008, *JB* 2008/260.
CRvB 13 mei 2009, *JB* 2009/184, ECLI:NL:CRVB:2009:BI4912.
CRvB 8 februari 2011, *AB* 2011/309, ECLI:NL:CRVB:2011:BP6186.
CRvB 8 februari 2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BP6186.
CRvB 5 april 2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BQ0530.
CRvB 24 januari 2013, *AB* 2013/106, ECLI:NL:CRVB:2013:BY9358.

Gerechtshoven

Gerechtshof Den Haag 24 februari 2009, *AB* 2011/181, m.nt. T. Barkhuysen, ECLI:NL:GHSGR:2009:BH3856.
Gerechtshof Amsterdam 4 maart 2010, ECLI:NL:GHAMS:2010:BL6952, *NTRF* 2010, 702.
Gerechtshof Amsterdam 21 april 2011, ECLI:NL:GHAMS:2011:BQ2794.

Rechtbanken

Rb. Den Haag 16 oktober 1986, *KG* 1986/486.
Rb. Amsterdam 23 juli 1998, *KG* 98/1908.
Rb. Rotterdam 20 september 2000, ECLI:NL:RBROT:2000:AA9482, *M&M* 2001/1, m.nt. P.P.J. Van Ginneken.
Rb. Den Haag 22 januari 2001, ECLI:NL:RBSGR:2003:AF3195.
Rb. Rotterdam 9 augustus 2001, ECLI:NL:RBROT:2001:AB6588.
Rb. Rotterdam 4 december 2001, ECLI:NL:RBROT:2001:AD9026.
Rb. Rotterdam 6 februari 2002, ECLI:NL:RBROT:2002:AR5218.

- Rb. Leeuwarden 25 februari 2002, ECLI:NL:RBLEE:2002:AD9641.
- Rb. Rotterdam 26 november 2002, ECLI:NL:RBROT:2002:AR4219, *AB* 2003/385, m.nt. O.J.D.M.L. Jansen.
- Rb. Rotterdam (vzr.) 24 december 2002, *AB* 2004/65, m.nt. G.J.M. Cartigny, ECLI:NL:RBROT:2002:AF2989.
- Rb. Den Haag (vzr.) 22 januari 2003, *AM* 2003, p. 37-40, m.nt. B.A. Nijs, ECLI:NL:RBSGR:2003:AF3195.
- Rb. Rotterdam 11 maart 2003, ECLI:NL:RBROT:2003:AF5745.
- Rb. Den Haag 9 april 2003, ECLI:NL:RBSGR:2003:AF7087, *AB* 2003/199, m.nt. O.J.D.M.L. Jansen.
- Rb. Rotterdam 14 april 2003, ECLI:NL:RBROT:2003:AF7601, *JOR* 2003/148 m.nt. C.M. Grundmann-van de Krol.
- Rb. Rotterdam 18 juni 2003, ECLI:NL:RBROT:2003:AI0095.
- Rb. Rotterdam 2 september 2005, ECLI:NL:RBROT:2005:AU9056.
- Rb. Rotterdam 22 december 2005, ECLI:NL:RBROT:2005:AV9019.
- Rb. Rotterdam 20 juni 2006, ECLI:NL:RBROT:2006:AX9223.
- Rb. Rotterdam 19 juli 2006, ECLI:NL:RBROT:2006:AY4888.
- Rb. Rotterdam 8 juni 2009, ECLI:NL:RBROT:2009:BI7165.
- Rb. Rotterdam 25 augustus 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:BT8903.
- Rb. Rotterdam 16 mei 2012, ECLI:NL:RBROT:2012:BW6221.
- Rb. Rotterdam 21 februari 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:BZ2448, *JOR* 2013/139, m.nt. S.M.C. Nuyten.
- Rb. Amsterdam 26 juni 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:5346.
- Rb. Midden-Nederland 6 november 2013, ECLI:NL:RBMNE:2013:5611.
- Rb. Rotterdam 5 december 2013, ECLI:NL:RBROT:2013:9461.
- Rb. Rotterdam 3 april 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:2273.
- Rb. Rotterdam 3 april 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:2273.
- Rb. Rotterdam 15 mei 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:3805.
- Rb. Rotterdam 12 juni 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:4689.
- Rb. Rotterdam 14 juni 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:4689.
- Rb. Rotterdam 3 juli 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:227.
- Rb. Rotterdam 17 juli 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:5822.
- Rb. Rotterdam 16 oktober 2014, *JOR* 2014/332, m.nt. S.M.C. Nuijten, ECLI:NL:RBROT:2014:8382.
- Rb. Rotterdam 18 december 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:10173.
- Rb. Rotterdam 18 december 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:10129.
- Rb. Rotterdam 13 mei 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:3381.
- Rb. Rotterdam 4 juni 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:3892.
- Rb. Rotterdam 31 juli 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:5635.
- Rb. Rotterdam 8 oktober 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:7123.
- Rb. Rotterdam 12 mei 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:3477.

Nederlandse Mededingingsautoriteit en Autoriteit Consument & Markt

- NMa 18 juni 1998, 10.
- NMa 26 mei 1998, 377 (*Albert Heijn*).
- NMa 30 november 1998, 130 (*Essers*).
- NMa 26 augustus 1999, 650 (*Hydro Energy B.V.- Sep*).
- NMa 14 september 1999, 952 (*Bredase notarissen*).
- NMa 12 januari 2000, 757 (*Secon/Chilly-Basilicum*).
- NMa 15 februari 2001, 2039 en 2040 (*EuroNet Internet BV/KPN Telecom BV*).
- NMa 25 juni 2002, 2498 (*Sparu B.V., Vermeulen Neerboscheweg B.V., Vermeulen St. Anna B.V., B.V. Benzine Exploitiemaatschappij en Texaco Nederland B.V.*).
- NMa 29 augustus 2002, 2422 (*Klager-AUV en Aesculaap*).
- NMa 2 oktober 2007, 5842-5850 (*Sierstenen*).
- NMa 2 oktober 2007, 5888-5896 (*Breedplaat- & Ribcassettevloeren*).
- NMa 13 november 2007, 5211 (*Boomkwekerijen*).
- NMa 16 november 2007, 5697 (*Verkeersregeltoestellen en verkeersregelinstallaties*).
- NMa 5 maart 2008, 102898/10 (*Bindende aanwijzing Essent en NRE*).
- NMa 11 augustus 2008, 102755/13 (*Delta Netwerkbedrijf B.V.*).
- NMa 21 augustus 2009, 6492 & 6430 (*De Tongelreep & Meiveld*).
- NMa 21 augustus 2009, 103258_2/24 (*NRE Netwerk B.V.*).
- NMa 12 november 2009, 6091 (*Zwembadchloor*).
- NMa 3 februari 2010, 6492 (*De Tongelreep*).
- NMa 4 maart 2010, 103351_1/26 (*Dow Benelux B.V.*).
- NMa 7 mei 2010, 6719, 6622.
- NMa 16 juli 2010, 102941/69 (*Liander N.V.*).
- NMa 29 oktober 2010, 6494 en 6836 (*Limburgse bouwzaken*).
- NMa 16 december 2010, 6303 (*Meelsector*).
- NMa 29 december 2010, 5965 (*Producenten isolerend dubbelglas*).
- NMa 30 december 2010, 5998 (*Verzekeringspools*).
- NMa 30 juni 2011, 7138 (*Thebe & 't Heem/Thebe & Maasduinen/Thebe & De Volckaert*).
- NMa 13 december 2011, 6538 & 6539 (*Executieveiling (1^e tranche)*).
- NMa 20 december 2011, 6425 (*Glazenwassers*).
- NMa 29 december 2011, 7245 (*FTN*).
- NMa 30 december 2011, 6888 (*LHV*).
- NMa 15 mei 2012, 7036 (*Paprika*).
- NMa 20 november 2012, 7130 en 7131 (*Taxivervoer IJsselsteden/Rijnmond*).
- NMa 7 januari 2013, 7237 & 7268 (*Executieveiling (2^e & 3^e tranche)*).
- NMa 25 februari 2013, 7533 (*Kunstveilingen*).
- ACM 24 mei 2013, 7400 (*Geuneburg*).
- ACM 24 mei 2013, 7401 (*Kanaalweg*).
- ACM 24 mei 2013, 7403 (*Bergambacht & Dilettant*).
- ACM 7 januari 2014 (*Mobiele operators*).
- ACM 3 juni 2014, (*Buma/Stemra*).
- ACM 25 juni 2015, 14.0705.27 (*Natuurazijn*).

Kamerstukken

- Kamerstukken II* 1979/80, 16162, 3, p. 11.
Kamerstukken II 1960/61, 6348, 1.
Kamerstukken II 1974/75, 13100 XIII, 3, p. 19 e.v. (MvT).
Kamerstukken II 1988/89, 21221, 3 (MvT).
Kamerstukken II 1990/91, 22008, 1-2.
Kamerstukken II 1990/91, 22045, 1-2.
Kamerstukken II 1990/91, 22093, 1.
Kamerstukken II 1991/92, 22495, 3 (MvT).
Kamerstukken II 1992/93, 22093, 6.
Kamerstukken II 1992/93, 22093, 7.
Kamerstukken II 1992/93, 22093, 71.
Kamerstukken II 1993/94, 23400 VI, 48.
Kamerstukken II 1995/96, 24707.
Kamerstukken II 1995/96, 24707, A.
Kamerstukken II 1995/96, 24707, 1 en 2.
Kamerstukken II 1995/96, 24707, 3 (MvT).
Kamerstukken II 1996/97, 25128, 3, p. 13-14.
Kamerstukken II 1997/98, 25175, 5.
Kamerstukken II 1998/99, 26360, 1.
Kamerstukken II 1999/2000, 26800 VI, 67.
Kamerstukken II 2000/01, 27639, 3 (MvT).
Kamerstukken II 2003/04, 29702, 3 (MvT).
Kamerstukken II 2004/05, 29849, 3.
Kamerstukken II 2004/05, 30071, 3 (MvT).
Kamerstukken II 2005/06, 30071, 27.
Kamerstukken II 2005/06, 30071, 29.
Kamerstukken II 2007/08, 31200 VI, 2.
Kamerstukken II 2007/08, 31200, XIII, 76.
Kamerstukken II 2009/10, 24036, 369.
Kamerstukken II 2010/11, 31490, 55.
Kamerstukken II 2010/11, 32261, 3.
Kamerstukken II 2011/12, 31570, C.
Kamerstukken II 2011/12, 33186, 1 en 2.
Kamerstukken II 2011/12, 33186, 3 (MvT).
Kamerstukken II 2011/12, 33 186, 4.
Kamerstukken II 2011/12, 33186, 6.
Kamerstukken II 2011/12, 33622, 266.
Kamerstukken I 2012/13 31570, G.
Kamerstukken II 2012/13, 33622, 3 (MvT).
Kamerstukken I 2012/13, 33622, 9.
Kamerstukken I 2013/14, 33622, nr. C.

Kamerstukken II 2013/14, 33 622, 1.
Kamerstukken II 2013/14, 32648, 6.
Kamerstukken II 2014/15, 34190, 3 (MvT).

Handelingen II 2005/06, 9.
Handelingen II 2005/06, 91.
Handelingen II 2005/06, 99.

GERAADPLEEGDE ADVIEZEN EN RAPPORTEN

Sociaal-Economische Raad, *Advies betreffende het voorontwerp Wet Economische Mededinging*, 1953, nr. 11.
Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, *Rechtshandhaving* (rapport nr. 35), 's-Gravenhage: Sdu 1988.
Commissie voor de Toetsing van Wetgevingsprojecten, *Handhaving door bestuurlijke boeten*, 1994/1.
Commissie Economische Mededinging, *Advies inzake de nieuwe Mededingingswet*, 30 september 1994, nr. 13117.
Sociaal-Economische Raad, *Advies inzake de nieuwe Mededingingswet*, 21 oktober 1994, nr. 13.
Raad van State, *Advies inzake de nieuwe regels omtrent de economische mededinging*, 19 februari 1996 (met nader advies van 26 april 1996), nr. W10.95.0378, opgenomen in: Commissie Bestuursrechtelijke en Privaatrechtelijke Handhaving, *Rapport Handhaven op niveau*, 1998, p. 36.
Europese Commissie, *White paper on modernisation of the rules implementing articles 81 and 82 of the EC Treaty*, PB 1999, C 132.
Rapport van de Commissie-Polak, *De toekomst van de rechtsbescherming tegen de overheid. Van toetsing naar geschilbeslechting*, Den Haag: Boom Juridische uitgeverij 2004, p. 137.
Sociaal-Economische Raad, *Evaluatie en aanpassing Mededingingswet 2006*, nr. 3.
Commissie-Meijers, *Notitie geheime informatie en ambtsberichten in de vreemdelingenprocedure*, 2007.
Algemene Rekenkamer, *Toezicht op mededinging door de NMa*, 30 mei 2007.
Algemene Rekenkamer, *Rapport 'Kaders voor toezicht en verantwoording – Uitgangspunten, redeneerlijnen en handreikingen van de Algemene Rekenkamer*, februari 2008.
Staatscommissie Grondwet, *Wetsvoorstel recht op eerlijk proces in de Grondwet 2010*.
SiRM & Pels Rijcken, *Boete-inkomsten van ACM*, 3 juli 2013.
ABD TOPConsult, *Rapport Raad van Toezicht Autoriteit Financiële Markten (AFM) – Compliance en integriteit herijkt*, 9 december 2014.
Europese Commissie, *Ten years of antitrust enforcement under Regulation 1/2003: achievements and future perspectives*, COM (2014)453.
Europese Commissie, *Commission staff working document – Enhancing competition enforcement by the Member States' competition authorities: institutional and procedural issues*, SWD (2014) 231/2.

SiRM, *Afschrikwekkende werking van boetes van de Autoriteit Consument en Markt*, 6 februari 2014.

Afdeling advisering van de Raad van State, *Analyse van enige verschillen in rechtsbescherming en rechtspositie van de justitiabele in het strafrecht en in het bestuursrecht*, 13 juli 2015, *Stcr.* 2015, 30280.

